

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ОТГОВОРНИ ДНЕС СИГУРНИ ЗА УТРЕ

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ											

Отчетна единица: .....
.....

Попълва се от приходната администрация
Териториална дирекция на НАП .....
ТСБ .....
Входящ № и дата

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Данните в годишния отчет за дейността се попълват от всички предприятия с нестопанска цел (сдружения и фондации), на основание чл. 20 от Закона за статистиката.

Представянето на годишния отчет за дейността е **задължително** съгласно Закона за статистиката, Националната статистическа програма за 2025 г. и Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

Неизпълнението на задълженията за попълване и представяне на годишния отчет за дейността се санкционира по чл. 52 от Закона за статистиката и чл. 276 от ЗКПО.

Данните за Вашето предприятие се ползват и защитават съгласно действащата нормативна уредба, като се гарантира тяхната конфиденциалност.

№	Наименование на формуляра	Стр.
1.	Справка за предприятието през 2024 година	
2.	Справка за местните единици за 2024 година	
3.	Счетоводен баланс към 31.12. 2024 година	
4.	Отчет за приходите и разходите от нестопанска дейност за 2024 година	
5.	Отчет за приходите и разходите от стопанска дейност за 2024 година	
6.	Отчет за собствения капитал за 2024 година	
7.	Отчет за паричните потоци по прекия метод за 2024 година	
8.	Справка за нетекущите (дълготрайните) активи към 31.12. 2024 година	
9.	Справка за нетекущите (дълготрайните) активи към 31.12.2024 година на микропредприятията	
10.	Справка за заемите и начислените лихви по институционални сектори и подсектори през 2024 година	
11.	Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи за 2024 година	
12.	Справка за данъците и таксите през 2024 година	
13.	Справка за начислените субсидии и инвестиционни помощи и извършените разходи за 2024 година	
14.	Справка за вземанията и задълженията, разпределени по институционални сектори към 31.12. 2024 година	
15.	Справка за притежаваните дългови ценни книжа и финансови деривати по институционални сектори към 31.12. 2024 година	
16.	Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за 2024 година	
17.	Справка за членовете и доброволните сътрудници на предприятията с нестопанска цел към 31.12. 2024 година	
18.	Справка за научноизследователската и развойна дейност (НИРД) през 2024 година	

СПРАВКА ЗА ПРЕДПРИЯТИЕТО
ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРЮЛНЦ									

I. Име и адрес на предприятието

Наименование на предприятието:		<input type="text"/>	
Адрес за контакт (офис) :			
Област	<input type="text"/>		
Община	<input type="text"/>	Район *	<input type="text"/>
Град/село	<input type="text"/>	Код по ЕКАТТЕ	<input type="text"/>
Пощенски код	<input type="text"/>		
Улица/ Булевард/ Ж. к./ Квартал/ Площад:		Номер	<input type="text"/>
Друго	<input type="text"/>	Вход	<input type="text"/>
		Етаж	<input type="text"/>
		Апартамент	<input type="text"/>
		Пощенска кутия	<input type="text"/>
Електронна поща	<input type="text"/>		
Интернет страница	<input type="text"/>		
Мобилен телефон	<input type="text"/>		
Телефон **	<input type="text"/>		

Забележка: Попълват се данните на предприятието, а не на счетоводното предприятие.

II. Нестопанска дейност

Нестопанска дейност	Код по КИД-2008	Код по НКИД-2003

В този раздел се посочва преобладаващата **нестопанска** дейност, която определя и основната нестопанска дейност на предприятието.

* Попълва се за Столична община и градовете Пловдив и Варна.

** Вписва се и кодът за национално избиране.

III. Място на извършване на дейността

На колко места, различни от адреса за контакт (офис), Вашето предприятие извършва дейност?

--	--	--	--	--

Ако предприятието извършва дейност на поне два адреса (включително адреса за контакт (офис)), за всеки адрес, попълнете съответния брой приложения „Данни за местните единици“.

Ако адреса на извършване на дейност съвпада с адреса за контакт (офис), в част II „Място на извършване на дейност“ не се попълва.

Област

Община

Град/село

Код по ЕКАТТЕ

Район *

Поречие

Код на поречие

IV. В чия полза предприятието осъществява дейност

(съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел)

обществена	
частна	

V. Икономическа дейност

№	Опишете стопанските дейности, които е извършвало предприятието	Относителен дял на нетните приходи от продажби през 2024 г. в %	Код по КИД-2008	Код по КИД-2025
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				

В този раздел се посочват само **стопанските** дейности, ако предприятието е извършвало такива през 2024 година. За тяхното описание трябва да се използва Класификацията на икономическите дейности – КИД-2008, която е публикувана на интернет страницата на НСИ – www.nsi.bg.

VI. Субекти на социалната икономика

Вашето предприятие субект на социалната икономика ли е?

ДА

НЕ

Съгласно чл. 5 от Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика: Субекти на социалната и солидарна икономика са кооперациите, юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност и социалните предприятия.

* Попълва се за Столична община и градовете Пловдив и Варна.

VII. Фамилен бизнес

Фамилен бизнес ли е дейността на Вашето предприятие?

 ДА НЕ

Дейността на предприятието, независимо от големината му, е **фамилен бизнес**, когато е изпълнено едно от двете условия:

1. Мнозинството от дяловете, които дават право на вземане на решение, са притежание на физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници и поне един представител на семейството или рода участва официално в управлението на предприятието.

2. Ако акции на предприятието се търгуват на борсата - физическото лице, създало или придобило предприятието, и/или неговите съпруг(а), деца, родители и/или други преки наследници, трябва да притежават (заедно) най-малко 25% от акциите, даващи право на глас и поне един представител на семейството или рода да участва официално в управлението на предприятието.

Пол на лицето, което управлява фамилия бизнес:

 МЪЖ ЖЕНА

VIII. Задължение за независим финансов одит

Годишният финансов отчет на предприятието подлежи ли на задължителен независим финансов одит?

 ДА НЕ

СПРАВКА ЗА МЕСТНИТЕ ЕДИНИЦИ ЗА 2024 ГОДИНА

ДАНИИ ЗА МЕСТНАТА ЕДИНИЦА

Пореден номер

--	--	--	--

Наименование на местната единица:

Място на извършване на дейността:

Област

Община

Район *

Град/село

Код по ЕКАТТЕ

Пощенски код

Код на поречие

Улица/ Булевард/ Ж. к./ Квартал/ Площад:

Номер

Друго

Вход

Етаж

Апартамент

Пощенскакутия

Електронна поща

Мобилен телефон

Телефон **

Вид дейност-
описание

Код (КИД-2008)

Код (КИД-2025)

Нетни приходи от продажби - хил. лева

Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение

Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол

Среден брой през годината на работещите собственици

Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател

Разходи за възнаграждения (вкл. сумите по граждански договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател) - хил. лева

Размер на направените инвестиции - хил. лева

* Попълва се за Столична община и градовете Пловдив и Варна.

** Вписва се и кодът за национално избиране.

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА МЕСТНИТЕ ЕДИНИЦИ ЗА 2024 ГОДИНА

Местни единици:

Съгласно определението на ЕВРОСТАТ, местна единица „МЕ“ е предприятие или част от предприятие, което извършва дейност на собствен адрес и с постоянен персонал (минимум един човек на непълнен работен ден).

„Наименование на МЕ“: Името на МЕ трябва да е уникално. То се образува като към името на предприятието се прибави населеното място, район, квартал или ж.к. В случай, че има повече от една местна единица в един и същ район/квартал/ж.к. се добавя описание или пореден номер. Ако управлението на предприятието е на адрес, различен от този на описаните местни единици, създайте и местна единица на офиса, от който се извършва управлението. За такава местна единица името се формира като към името на предприятието се добави текста „ОФИС“.

„Място на извършване на дейността“ е възможно най-детайлният адрес на местната единица, за който предприятието може да предостави данни (подробен адрес, населено място, община, област).

„Нетни приходи от продажби“ за местната единица – хил. лева. Сумата от нетните приходи от продажби в местните единици да е равна на код 15100 от „Отчет за приходите и разходите“.

„Среден списъчен брой на наетите лица по трудово или служебно правоотношение“ за местната единица. Сумата от наетите лица в местните единици да е равна на код 1000, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица по договор за управление и контрол“ за местната единица. Сумата от наетите лица по договор за управление и контрол в местните единици да е равна на код 1400, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на работещите собственици“ за местната единица. Сумата от работещите собственици в местните единици да е равна на код 1600, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Среден брой през годината на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател“ за местната единица. Сумата от наетите лица, които имат само извънтрудови правоотношения (граждански договор) и не работят при друг работодател в местните единици да е равна на код 1510, к. 1 от „Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд“ за предприятието.

„Разходи за възнаграждения (вкл. сумите по граждански договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател)“ за местната единица – хил. лева. Сумата от разходите за възнаграждения за всички въведени местни единици да бъде равна на сумата от разходите за възнаграждения на предприятието - код 10310, к.1 от „Отчет за приходите и разходите“ и гражданските договори на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател - код 31121, к.1 Раздел III от „Отчет за приходите и разходите“.

„Размер на направените инвестиции“ за местната единица - хил. лева. Сумата от размера на направените инвестиции във всички въведени местни единици да бъде равна на направените инвестиции общо за предприятието. Инвестициите на предприятието включват действително извършените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи - код 4500, к.3 от „Справка за разходите за придобиване на дълготрайни материални активи“.

„Правила за определяне на местна единица“

- За определяне на местна единица трябва да се идентифицира физическото географско местоположение, което се постига най-добре чрез пощенския адрес. Няколко физически местоположения на едно и също предприятие в рамките на едно и също населено място или в същия регион трябва да се третират като няколко местни единици на това предприятие.
- Възможно е местната единица да не се намира в населено място, и пощенски адрес да не съществува. В този случай, адреса на местната единица е пощенския код на най-близкото населено място, а пътната артерия (магистрала, шосе и т.н.) се използва за ориентир.
- Според дефиницията, в местните единици трябва да работят едно или повече лица (вкл. на непълно работно време). Въпреки това, в случай на сезонни дейности, помещенията без персонал в определен период от годината трябва да се разглеждат като местни единици.
- В случай на 2 различни местни единици, където се извършват сезонни дейности (една зимна в Пампорово и една лятна в Приморско) и наетите лица са едни и същи хора, следва да се направи средна стойност за всяка местна единица за дадения референтен период. Ако общия персонал на предприятието е 7 човека, и всички работят през зимния сезон на Пампорово, а след това пак всички работят през летния сезон на Приморско, то тогава предприятието следва да отчете например 3 наети на единия адрес и 4 на другия.
- Във всички други случаи, помещения и съоръжения, където не работят хора, (напр. подстанции) не трябва да се третират като отделна местна единица, а персоналет се включва в местните единици, от които те се управляват и контролират.
- **Аутсорсинг** - в случай на действителен аутсорсинг, т.е. когато предприятието-подизпълнител не се контролира от предприятието - възложител, има две възможности:
  1. Договорът за услуги е договор за определен дълъг срок (най-малко 2 години), който предвижда постоянно разпределение на служителите на подизпълнителя в помещения, предоставени на негово разположение. Това често се случва с ресторантите и столовете, които се възлагат по договор. В такъв случай се счита, че подизпълнителят има своя собствена местна единица в предоставените му помещения.
  2. Във втория случай, когато договорот е:
    - за неопределен период;
    - за период по-кратък от 2 години (вкл. подновяващ се);
    - или дълъг период, но не предвиждащ предоставяне на помещения от възложителя на подизпълнителя за извършване на дейността.В този случай фактическото място на извършване на дейността от страна на служителите не е местна единица. Местна единица е мястото, от което предприятието на подизпълнителя извършва дейността си (например: офис) и служителите се причисляват към това място/адрес.
- **Търговски представители, пътуващи търговци, застрахователни агенти и други** - Ако за този тип работещи се счита, че са част от служителите на предприятието, въпреки че извършват дейността си отдалечено от установените помещения, те следва да бъдат причислявани към работната сила, наета от местната единица, организираща работата им. Подходът при служителите, работещи у дома е аналогичен.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

АКТИВ			
Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Записан, но невнесен капитал	01000		
Б. Нетекущи (дълготрайни) активи			
I. Нематериални активи			
Продукти от развойна дейност	02110		
Концесии, патенти, лицензии, търговски марки, програмни продукти и други подобни права и активи	02120		
Търговска репутация	02130		
Предоставени аванси и нематериални активи в процес на изграждане	02140		
в т. ч. предоставени аванси	02141		
Общо за група I	02100		
II. Дълготрайни материални активи			
Земи и сгради	02210		
Земи	02211		
Сгради	02212		
Машины, производствено оборудване и апаратура	02220		
Съоръжения и други	02230		
Предоставени аванси и дълготрайни материални активи в процес на изграждане	02240		
в т. ч. предоставени аванси	02241		
Общо за група II	02200		
III. Дългосрочни финансови активи			
Акции и дялове в предприятия от група	02310		
Предоставени заеми на предприятия от група	02320		
Акции и дялове в асоциирани и смесени предприятия	02330		
Предоставени заеми, свързани с асоциирани и смесени предприятия	02340		
Дългосрочни инвестиции	02350		
Други заеми	02360		
Изкупени собствени акции	02370		
Общо за група III	02300		
IV. Отсрочени данъци	02400		
Общо за раздел Б	02000		

АКТИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
В. Текущи (краткотрайни) активи			
I. Материални запаси			
Суровини и материали	03110		
Незавършено производство	03120		
в т. ч. млади животни и животни за угояване и разплод	03121		
Продукция и стоки	03130		
Продукция	03131		
Стоки	03132		
Предоставени аванси	03140		
Общо за група I	03100		
II. Вземания			
Вземания от клиенти и доставчици	03210		
в т.ч. над 1 година	03211		
Вземания от предприятия от група	03220		
в т.ч. над 1 година	03221		
Вземания, свързани с асоциирани и смесени предприятия	03230		
в т.ч. над 1 година	03231		
Други вземания	03240		
в т.ч. над 1 година	03241		
Общо за група II	03200		
III. Инвестиции			
Акции и дялове в предприятия от група	03310		
Изкупени собствени акции	03320		
Други инвестиции	03330		
Общо за група III	03300		
IV. Парични средства			
Касови наличности и сметки в страната	03410		
Касови наличности в лева	03411		
Касови наличности във валута (левава равностойност)	03412		
Разплащателни сметки	03413		
Блокирани парични средства	03414		
Парични еквиваленти	03415		
Касови наличности и сметки в чужбина	03420		
Касови наличности в лева	03421		
Касови наличности във валута	03422		
Разплащателни сметки във валута	03423		
Блокирани парични средства във валута	03424		
Общо за група IV	03400		
Общо за раздел В	03000		
Г. Разходи за бъдещи периоди	04000		
Сума на актива (А+В+Г)	04500		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Собствен капитал			
I. Записан капитал	05100		
Акционерен капитал	05110		
Котираны акции на финансовите пазари	05111		
Некотираны акции на финансовите пазари	05112		
Други видове записан капитал	05120		
II. Премии от емисии	05200		
III. Резерв от последващи оценки	05300		
в т. ч. резерв от последващи оценки на финансови инструменти	05310		
IV. Резерви			
Законови резерви	05410		
Резерв, свързан с изкупени собствени акции	05420		
Резерв съгласно учредителен акт	05430		
Други резерви	05440		
Общо за група IV	05400		
V. Натрупана печалба (загуба) от минали години			
Неразпределена печалба	05510		
Непокрита загуба	05520		
Общо за група V	05500		
VI. Текуща печалба (загуба)	05600		
Общо за раздел А	05000		
Б. Провизии и сходни задължения			
Провизии за пенсии и други подобни задължения	06100		
Провизии за данъци	06200		
в т.ч. отсрочени данъци	06210		
Други провизии и сходни задължения	06300		
Общо за раздел Б	06000		
В. Задължения			
Облигационни заеми	07100		
До 1 година	07101		
Над 1 година	07102		
в това число:			
Конвертируеми облигационни заеми	07110		
До 1 година	07111		
Над 1 година	07112		
Задължения към финансови предприятия	07200		
До 1 година	07201		
Над 1 година	07202		
Получени аванси	07300		
До 1 година	07301		
Над 1 година	07302		

ПАСИВ

Раздели, групи, статии	Код на реда	Сума - хил.лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
Задължения към доставчици	07400		
До 1 година	07401		
Над 1 година	07402		
Задължения по полици	07500		
До 1 година	07501		
Над 1 година	07502		
Задължения към предприятия от група	07600		
До 1 година	07601		
Над 1 година	07602		
Задължения, свързани с асоциирани и смесени предприятия	07700		
До 1 година	07701		
Над 1 година	07702		
Други задължения	07800		
До 1 година	07801		
Над 1 година	07802		
в това число:			
Към персонала	07810		
До 1 година	07811		
Над 1 година	07812		
Осигурителни задължения	07820		
До 1 година	07821		
Над 1 година	07822		
Данъчни задължения	07830		
До 1 година	07831		
Над 1 година	07832		
Общо за раздел В	07000		
До 1 година	07001		
Над 1 година	07002		
Г. Финансирания и приходи за бъдещи периоди	08000		
Финансирания	08001		
Приходи за бъдещи периоди	08002		
Сума на пасива (А+Б+В+Г)	08500		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ НЕСТОПАНСКА ДЕЙНОСТ ЗА 2024 ГОДИНА

Наименование на разходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
I. Разходи за дейността			
A. Разходи за регламентирана дейност			
Дарения	65511		
Други разходи	65512		
Общо за група А	65510		
Б. Административни разходи	65520		
Общо за група I	65500		
II. Финансови разходи			
Разходи за лихви	65611		
Отрицателни разлики от операции с финансови активи и инструменти	65612		
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	65613		
Други разходи по финансови операции	65614		
Общо за група II	65600		
III. Загуба от стопанска дейност	65800		
IV. Общо разходи	65900		
V. Резултат	65950		
Всичко (Общо разходи + V)	65990		

Наименование на приходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
I. Приходи от дейността			
A. Приходи от регламентирана дейност			
Приходи от дарения под условие	66511		
Приходи от дарения без условие	66512		
Членски внос	66513		
Други приходи	66514		
Общо за група I	66500		
II. Финансови приходи			
Приходи от лихви	66611		
Приходи от съучастия	66612		
Положителни разлики от операции с финансови активи и инструменти	66613		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	66614		
Други приходи от финансови операции	66615		
Общо за група II	66600		
III. Печалба от стопанска дейност	66800		
IV. Общо приходи	66900		
V. Резултат	66950		
Всичко (Общо приходи + V)	66990		

**СПРАВКА ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ РАЗХОДИ ПО ВИДОВЕ; ПРИХОДИ И РАЗХОДИ,
СВЪРЗАНИ С ДАРЕНИЯ ЗА 2024 ГОДИНА**

Раздел I. Административни разходи по видове (код на реда 65520, кол.1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Административни разходи	60000	
Разходи за материали	60100	
Канцеларски материали	60110	
Горива и смазочни материали	60120	
Резервни части и окомплектовка	60130	
Други	60140	
Разходи за външни услуги	60200	
в това число:		
Застраховки	60210	
от тях: социални застраховки	60211	
Данъци и такси	60220	
в т.ч. данък сгради и данък върху превозните средства	60221	
Платени суми по граждански договори и хонорари	60230	
Наеми	60240	
Съобщителни услуги	60250	
Нает транспорт	60260	
Осветление, отопление	60270	
Вода	60280	
Текущ ремонт	60290	
в това число на:		
Сгради	60291	
Машини и оборудване	60292	
Рекламни дейности	60310	
Консултантски дейности	60320	
Разходи за услуги, оказани от чуждестранни институции	60330	
Разходи за заплати и други възнаграждения	60400	
Разходи за осигуровки и надбавки	60500	
Социални осигуровки	60510	
Здравни осигуровки	60520	
Надбавки	60530	
Фонд „Безработица“	60540	
Други	60550	
Други разходи	60600	
Разходи за командировки	60610	
в т. ч. задгранични	60611	
Други	60620	
в т. ч. разходи за амортизации	60621	

Раздел II. Разходи за дарения (код на реда 65511, кол.1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Разходи за дарения	60700	
Дарения за частни лица	60710	
в т.ч. за чужбина	60711	
Дарения за правителствени организации	60720	
Дарения за предприятия, организации и други	60730	
в т.ч. за чужбина	60731	

Раздел III. Приходи от дарения

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Приходи от дарения под условие (код 66511, кол.1)	60800	
Дарения от частни лица	60810	
в т.ч. от чужбина	60811	
Правителствени дарения и трансфери	60820	
Дарения от предприятия, организации и други	60830	
в т.ч. от чужбина	60831	
Приходи от дарения без условие (код 66512, кол.1)	60900	
Дарения от частни лица	60910	
в т.ч. от чужбина	60911	
Правителствени дарения и трансфери	60920	
Дарения от предприятия, организации и други	60930	
в т.ч. от чужбина	60931	

Дата: Ръководител: Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ ЗА 2024 ГОДИНА
(Попълва се само ако предприятието извършва стопанска дейност)

Наименование на разходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Разходи			
I. Разходи за оперативна дейност			
Намаление на запасите от продукция и незавършено производство	10100		
Разходи за суровини, материали и външни услуги	10200		
Суровини и материали	10210		
Външни услуги	10220		
Разходи за персонала	10300		
в това число:			
Разходи за възнаграждения	10310		
Разходи за осигуровки (към осигурителни фондове)	10320		
от тях: осигуровки, свързани с пенсии	10321		
Разходи за амортизация и обезценка	10400		
Разходи за амортизация и обезценка на дълготрайни материални и нематериални активи	10410		
Разходи за амортизация	10411		
Разходи от обезценка	10412		
Разходи от обезценка на текущи (краткотрайни) активи	10420		
Други разходи	10500		
в това число:			
Балансова стойност на продадените активи	10510		
Провизии	10520		
Общо за група I	10000		
II. Финансови разходи			
Разходи от обезценка на финансови активи, включително инвестициите, признати като текущи (краткосрочни) активи	11100		
в т.ч. отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	11110		
Разходи за лихви и други финансови разходи	11200		
в това число:			
Разходи, свързани с предприятия от група	11210		
Отрицателни разлики от операции с финансови активи	11220		
Общо за група II	11000		
Б. Печалба от обичайна дейност	14000		
Общо разходи (I + II)	13000		
В. Счетоводна печалба (общо приходи - общо разходи)	14100		
III. Разходи за данъци от печалбата	14200		
IV. Други данъци, алтернативни на корпоративния данък	14300		
Г. Печалба (В - III - IV)	14400		
Всичко (Общо разходи + III + IV + Г)	14500		

Наименование на приходите	Код на реда	Сума - хил. лв.	
		текуща година	предходна година
а	б	1	2
А. Приходи			
I. Приходи от оперативна дейност			
Нетни приходи от продажби	15100		
Продукция	15110		
Стоки	15120		
Услуги	15130		
в това число:			
Приходи от търговско-посредническа дейност	15131		
Приходи от наеми	15132		
Приходи от промишлени услуги, вкл. услуги по производство на ишлеме	15133		
Увеличение на запасите от продукция и незавършено производство	15200		
Разходи за придобиване на активи по стопански начин	15300		
в т. ч. със строителен характер	15310		
Други приходи	15400		
в това число:			
Приходи от финансираня	15410		
от тях: от правителството*	15411		
Приходи от продажби на суровини и материали	15420		
Приходи от продажби на дълготрайни активи	15430		
Общо за група I	15000		
II. Финансови приходи			
Приходи от участия в дъщерни, асоциирани и смесени предприятия	16100		
в т. ч. приходи от участия в предприятия от група	16110		
Приходи от други инвестиции и заеми, признати като нетекущи (дългосрочни) активи	16200		
в т. ч. приходи от предприятия от група	16210		
Други лихви и финансови приходи	16300		
в това число:			
Приходи от предприятия от група	16310		
Положителни разлики от операции с финансови активи	16320		
Положителни разлики от промяна на валутни курсове	16330		
Общо за група II	16000		
Б. Загуба от обичайна дейност	19000		
Общо приходи (I + II)	18000		
В. Счетоводна загуба (общо приходи - общо разходи)	19100		
Г. Загуба (В + III + IV)	19200		
Всичко (Общо приходи + Г)	19500		

* Правителство - всеки държавен орган, институция, служба или други подобни органи на местно, национално или на ниво Европейски съюз.

СПРАВКА ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ПО ВИДОВЕ И ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ ЗА 2024 ГОДИНА

Раздел I. Приходи от оперативна дейност

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Бруто приходи от продажби (код 15100, кол.1 вкл. акцизи, без ДДС)	15500	
в т. ч. приходи от населението*	15510	
Приходи от извършени работи по договор като подизпълнител	15600	
Левава равностойност на валутните приходи от износ (без приходите от продажби на дълготрайни активи по код 15430, кол.1) вкл. вътреобщностни доставки	15700	
в т. ч. приходи от предоставени услуги на чуждестранни клиенти	15710	
от тях: от страни членки на ЕС	15711	
Приходи от услуги по производство на ишлеме	15800	
в т. ч. на чуждестранни клиенти	15810	
Приходи от продажби на странични продукти, произведени от дейности, свързани с околната среда**	15900	
Приходи от финансираня от правителството като субсидии за околната среда (от код 15411, кол. 1)	15950	

1. За лечебните заведения да се включват само заплатените от пациентите услуги. Не се включват приходите по договор с НЗОК.

** Включват се само приходите от продажби на странични продукти, получени от съоръжения и дейности, класифицирани като такива за околната среда. Приходите от продажби на странични продукти могат да се посочат само ако тези продукти не са основен източник на доход за предприятието, напр. продажби на гипс от газови филтри на високи комини.

Раздел II. Разходи за суровини и материали (код на реда 10210, кол. 1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Разходи за суровини и материали	21000	
Енергийни продукти *	21110	
в т. ч. разходи за енергийни продукти за транспортни средства	21111	
Вода	21120	
Суровини и материали за производствено потребление	21135	
Други	21140	

* Посочват се всички разходи за енергийни продукти (въглища, петролни продукти, газ, електроенергия, топлоенергия), които се използват за задвижване на машини, съоръжения и други; получаване на топлинна енергия за собствена консумация и за транспортните средства на предприятието. Не се включват разходите за енергийни продукти, които са суровина за производство на други енергийни продукти, химически торове или са купени с цел препродажба.

Раздел III. Разходи за външни услуги (код на реда 10220, кол. 1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Разходи за външни услуги	31000	
в т. ч. разходи за получени услуги от чуждестранни физически или юридически лица	31010	
Застраховки	31110	
в т. ч. социални застраховки	31111	
Суми по граждански договори и хонорари	31120	
в т. ч. на наетите лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател	31121	
Наеми	31130	
в т. ч. на дълготрайни материални активи	31131	
Суми по договор с подизпълнител	31140	
в т.ч. със строителни фирми	31141	
Плащания на агенции за набиране на персонал	31150	
Пощенски, куриерски и далекосъобщителни услуги	31160	
Нает транспорт	31170	
Текущ ремонт на собствени активи	31180	
в това число на:		
Сгради	31181	
Машини и оборудване	31182	
Разходи за ремонт на наети активи	31260	
Консултантски дейности	31190	
в това число:		
Юридически	31191	
Счетоводни и одиторски	31192	
Рекламни дейности	31200	
Други	31210	
в това число:		
За доставяне на вода	31211	
За отвеждане и пречистване на отпадъчни води (платени суми на ВиК и други)	31212	
За събиране и третиране на отпадъци	31213	

Раздел IV. Други разходи (код на реда 10500, кол. 1)

(Хил. левове)

Видове	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Други разходи	41000	
Балансова стойност на продадените активи	41100	
Стоки	41110	
Суровини и материали	41120	
Млади животни и животни за уговяване	41130	
Дълготрайни материални и нематериални активи	41140	
Разходи за командировки	41200	
Други	41300	

Раздел V. Дивиденди (след приспадане на данъци)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Отчет за годината
а	б	1
Получени приходи от дивиденди от:	51100	
Резидентен сектор*	51120	
Нефинансови предприятия	51121	
Финансови предприятия	51122	
Държавно управление	51123	
Домакинства	51124	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51125	
Нерезидентен сектор (Останал свят)**	51130	
Нефинансови предприятия	51131	
Финансови предприятия	51132	
Държавно управление	51133	
Домакинства	51134	
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51135	
Сума на дивиденда, определена с решение на Общото събрание за разпределяне (след приспадане на данъци) на:	51200	x
Резидентен сектор*	51220	x
Нефинансови предприятия	51221	x
Финансови предприятия	51222	x
Държавно управление	51223	x
Домакинства	51224	x
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51225	x
Нерезидентен сектор (Останал свят)**	51230	x
Нефинансови предприятия	51231	x
Финансови предприятия	51232	x
Държавно управление	51233	x
Домакинства	51234	x
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	51235	x

* Резидентен сектор

Резидентните единици са институционални единици, чиито център на икономически интерес е на територията на страната. „Център на основен икономически интерес“ означава, че съществува място в рамките на икономическата територия на дадена държава, където дадена единица извършва икономически дейности и операции в значителен мащаб за неограничен или за ограничен, но дълъг период от време (една година или повече). Собствеността върху земя и сгради в пределите на икономическата територия се счита за достатъчно основание собственикът да има център на основен икономически интерес в тази държава.

** Нерезидентен сектор (Останал свят)

Сектор „Останал свят“ се състои от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Раздел VI. Нетни приходи от продажби по икономически дейности (код на реда 15100, кол. 1)

(Хил. левове)

Код по КИД-2008	Дейности	Код на реда	Отчет за годината
а	б	в	1
00	Общо	61000	
01	Растениевъдство, животновъдство и лов; спомагателни дейности	60001	
02	Горско стопанство	60002	
03	Рибно стопанство	60003	
05	Добив на въглища	60005	
06	Добив на нефт и природен газ	60006	
07	Добив на метални руди	60007	
08	Добив на неметални материали и суровини	60008	
09	Спомагателни дейности в добива	60009	
10	Производство на хранителни продукти	60010	
11	Производство на напитки	60011	
12	Производство на тютюневи изделия	60012	
13	Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло	60013	
14	Производство на облекло	60014	
15	Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косъм	60015	
16	Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и материали за плетене	60016	
17	Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон	60017	
18	Печатна дейност и възпроизвеждане на записани носители	60018	
19	Производство на кокс и рафинирани нефтопродукти	60019	
20	Производство на химични продукти	60020	
21	Производство на лекарствени вещества и продукти	60021	
22	Производство на изделия от каучук и пластмаси	60022	
23	Производство на изделия от други неметални минерални суровини	60023	
24	Производство на основни метали	60024	
25	Производство на метални изделия, без машини и оборудване	60025	
26	Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти	60026	
27	Производство на електрически съоръжения	60027	
28	Производство на машини и оборудване, с общо и специално предназначение	60028	
29	Производство на автомобили, ремаркета и полуремаркета	60029	
30	Производство на превозни средства, без автомобили	60030	
31	Производство на мебели	60031	
32	Производство, неклассифицирано другаде	60032	
33	Ремонт и инсталиране на машини и оборудване	60033	
35	Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	60035	
36	Събиране, пречистване и доставяне на води	60036	
37	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води (канализационни услуги)	60037	
38.1	Събиране на отпадъци	60381	
38.2	Обработване и обезвреждане на отпадъци	60382	
38.3	Разкомплектоване и рециклиране на отпадъци	60383	
39	Възстановяване и други услуги по управление на отпадъци	60039	
41	Строителство на сгради	60041	
42	Строителство на съоръжения	60042	
43	Специализирани строителни дейности	60043	
45	Търговия на едро и дребно с автомобили и мотоциклети, техническо обслужване и ремонт	60045	
46	Търговия на едро, без търговията с автомобили и мотоциклети	60046	
47	Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети	60047	
49	Сухопътен транспорт	60049	
50	Воден транспорт	60050	
51	Въздушен транспорт	60051	
52	Складиране на товари и спомагателни дейности в транспорта	60052	
53	Пощенски и куриерски дейности	60053	
55	Хотелиерство	60055	
56	Ресторантьорство	60056	

(Хил. левове)

Код по КИД-2008	Дейности	Код на реда	Отчет за годината
а	б	в	1
58	Издателска дейност	60058	
59	Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика	60059	
60	Радио- и телевизионна дейност	60060	
61	Далекосъобщения	60061	
62	Дейности в областта на информационните технологии	60062	
63	Информационни услуги	60063	
64	Предоставяне на финансови услуги, без застраховане и допълнително пенсионно осигуряване	60064	
65	Застраховане, презастраховане и допълнително пенсионно осигуряване	60065	
66	Спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането	60066	
68	Операции с недвижими имоти	60068	
69	Юридически и счетоводни дейности	60069	
70	Дейност на централни офиси; консултантски дейности в областта на управлението	60070	
71	Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи	60071	
72	Научноизследователска и развойна дейност	60072	
73	Рекламна дейност и проучване на пазари	60073	
74	Други професионални дейности	60074	
75	Ветеринарномедицинска дейност	60075	
77	Даване под наем и оперативен лизинг	60077	
78	Дейности по наемане и предоставяне на работна сила	60078	
79	Туристическа агентска и операторска дейност; други дейности, свързани с пътувания и резервации	60079	
80	Дейности по охрана и разследване	60080	
81	Дейности по обслужване на сгради и озеленяване	60081	
82	Административни офис дейности и друго спомагателно обслужване на стопанската дейност	60082	
84	Държавно управление	60084	
85	Образование	60085	
86	Хуманно здравеопазване	60086	
86.0	в т. ч. по договор с НЗОК за заведенията съгласно Закона за лечебните заведения	60860	
87	Медико-социални грижи с настаняване	60087	
88	Социална работа без настаняване	60088	
90	Артистична и творческа дейност	60090	
91	Други дейности в областта на културата	60091	
92	Организиране на хазартни игри	60092	
93	Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих	60093	
94	Дейности на организации с нестопанска цел	60094	
95	Ремонт на компютърна техника, на лични и домакински вещи	60095	
96	Други персонални услуги	60096	
97	Дейности на домакинства като работодатели на домашен персонал	60097	
98	Недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	60098	
99	Дейности на екстериториални организации и служби	60099	

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

Дата:

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2024 ГОДИНА

(може да не се попълва от предприятията по чл. 29, ал. 4 и 6 от Закона за счетоводството)

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Записан капитал	Премии от емисии	Резерв от последващи оценки	Резерви				Финансов резултат от минали години		Текуща печалба/загуба	Общо собствен капитал
					Законови	Резерв, свързан с изкупени собствени акции	Резерв съгласно учредителен акт	Други резерви	Неразпределена печалба	Непокрита загуба		
а	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Салдо в началото на отчетния период	61610											
Промени в счетоводната политика	61620											
Грешки	61630											
Салдо след промени в счетоводната политика и грешки	61640											
Изменение за сметка на собствениците	61650											
Увеличение	61651											
Намаление	61652											
Финансов резултат за текущия период	61660											
Разпределение на печалбата	61670											
в т. ч. за дивиденди	61671	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Покриване на загуба	61680											
Последващи оценки на активи и пасиви	61690											
Увеличение	61691											
Намаление	61692											
Други изменения в собствения капитал	61710											
Салдо към края на отчетния период	61720											
Промени от преводи на годишни финансови отчети на предприятия в чужбина	61730											
Собствен капитал към края на отчетния период	61740											

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ПО ПРЕКИЯ МЕТОД ЗА 2024 ГОДИНА

(може да не се попълва от предприятията по чл. 29, ал. 4 и 6 от Закона за счетоводството)

(Хил. левове)

Наименование на паричните потоци	Код на реда	Текуща година	Предходна година
а	б	1	2
I. Наличност на паричните средства в началото на периода	66200		
II. Парични потоци от нестопанска дейност			
A. Постъпления от нестопанска дейност			
Получени дарения под условия	66211		
Получени дарения без условия	66212		
Постъпления от членски внос	66213		
Постъпления от осигурителни предприятия	66214		
Получени обезщетения за застраховане	66215		
Постъпления от банкови и валутни операции	66216		
Други постъпления	66217		
Общо за раздел А	66210		
Б. Плащания за нестопанска дейност			
Изплатени дарения	66221		
Изплатени заплати	66222		
Изплатени осигуровки	66223		
Плащания по банкови и валутни операции	66224		
Плащания за услуги	66225		
Други плащания	66226		
Общо за раздел Б	66220		
В. Нетен паричен поток от нестопанска дейност	66230		
III. Парични потоци от стопанска дейност			
A. Постъпления от стопанска дейност			
Постъпления от продажба на активи и услуги	66241		
Постъпления от клиенти	66242		
Постъпления от банкови и валутни операции	66243		
Други постъпления	66244		
Общо за раздел А	66240		
Б. Плащания за стопанска дейност			
Плащания за услуги и за придобити активи	66251		
Плащания към доставчици	66252		
Изплатени данъци	66253		
Плащания по банкови и валутни операции	66254		
Други плащания	66255		
Общо за раздел Б	66250		
В. Нетен паричен поток от стопанска дейност	66260		
IV. Наличност на парични средства в края на периода	66300		
V. Изменение на паричните средства през периода	66400		

Дата: Ръководител: Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Раздел III. Дългосрочни финансови активи

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Отчетна стойност							Последваща оценка		
		В началото на периода	Постъпили			Излезли			В края на периода (1+2-3)	Увеличение	Намаление
			Общо	Постъпили чрез покупка, бартер, безвъзмездно, апортни вноски, финансов лизинг, произведени и задържани за собствено използване от производителите, основен ремонт	Постъпили поради извънредни и други събития*	Общо	Излезли чрез продажба бартер, безвъзмездно; апортни вноски	Излезли поради извънредни и други събития**			
а	б	1	2	2а	2б	3	3а	3б	4	5	6
Инвестиционни имоти	0570										
Земя	0571										
Сгради	0572										

* В колона 2 б „поради извънредни и други събития” се включват други изменения в обема на активите, като: Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

** В колона 3 б „поради извънредни и други събития” се включват други изменения в обема на активите, като: Загуби поради катастрофални събития; Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

Ръководител:	<input type="text"/>	Дата:	<input type="text"/>
Съставител:	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	(име, презиме, фамилия)		(подпис)
Лице за контакт:	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	(име, презиме, фамилия)		(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**СПРАВКА ЗА НЕТЕКУЩИТЕ (ДЪЛГОТРАЙНИТЕ) АКТИВИ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА НА МИКРОПРЕДПРИЯТИЯТА
(попълва се от предприятията по чл. 29, ал. 4 от Закона за счетоводството, които не са попълнили „Справка за нетекущите (дълготрайните) активи“)**

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Дълготрайни материални активи								Нематериални дълготрайни активи		
		Общо (2+3+4+5 +6+7+8)	Земи	Жилищни сгради	Други сгради и строителни съоръжения	Машини оборудване и апаратура	Транспортни средства	Информационно и комуникационно оборудване	Други	Общо (10+11)	Програмни продукти	Други
a	б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Дълготрайни активи по отчетна стойност към 01.01.2024 г.	62009											
Отчетна стойност на постъпилите дълготрайни активи през 2024 г.	62002											
Постъпили чрез покупка, бартер, безвъзмездно, апортни вноски, финансов лизинг, произведени и задържани за собствено използване от производителите, основен ремонт; постъпили дълготрайни активи в процес на изграждане	62005											
Постъпили поради извънредни и други събития *	62006											
Отчетна стойност на излезлите дълготрайни активи през 2024 г.	62003											
Излезли чрез продажба, бартер, безвъзмездно, апортни вноски; излезли дълготрайни активи в процес на изграждане	62007											
Излезли поради извънредни и други събития **	62008											
Дълготрайни активи по отчетна стойност към 31.12.2024 г.	62010											
Дълготрайни активи по балансова стойност към 31.12.2024 г.	62021		x	x	x	x	x	x	x		x	x

* В постъпили „поради извънредни и други събития“ се включват други изменения в обема на активите, като: Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

** В излезли „поради извънредни и други събития“ се включват други изменения в обема на активите, като: Загуби поради катастрофални събития; Конфискация без изплащане на компенсация; Промени в класификацията на активите; Други изменения в обема, неклассифицирани другаде.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ЗАЕМИТЕ И НАЧИСЛЕНИТЕ ЛИХВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ
ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

(Хил. левове)

Институционални сектори и подсектори	Код на реда	Предоставени заеми (вкл. начислени лихви)			Дължими заеми (вкл. начислени лихви)		
		Към 31.12.2023 г.	Към 31.12.2024 г.	Начислени приходи от лихви за отчетния период	Към 31.12.2023 г.	Към 31.12.2024 г.	Начислени разходи за лихви за отчетния период
а	б	1	2	3	4	5	6
Общо - резидентен и нерезидентен сектор	200000						
Резидентен сектор	210000						
Нефинансови предприятия	210110						
Финансови предприятия	210120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	210121						
Фондове на паричния пазар (ФПП)	210122						
Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар	210123						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	210124						
Финансови спомагателни организации	210125						
Каптивни финансови институции и заемодатели	210126						
Застрахователни (осигурителни) дружества (ЗД)	210127						
Пенсионни фондове (ПФ)	210128						
Държавно управление	210130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	210131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	210132						
Социалноосигурителни фондове	210133						
Домакинства	210140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	210150						
Нерезидентен сектор (Останал свят)	220000						
Държави членки, институции и органи на Европейския съюз	221000						
Еврозона	221100						
Нефинансови предприятия	221110						
Финансови предприятия	221120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	221121						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	221122						
Държавно управление	221130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221132						
Социалноосигурителни фондове	221133						

(Хил. левове)

Институционални сектори и подсектори	Код на реда	Предоставени заеми (вкл. начислени лихви)			Дължими заеми (вкл. начислени лихви)		
		Към 31.12.2023 г.	Към 31.12.2024 г.	Начислени приходи от лихви за отчетния период	Към 31.12.2023 г.	Към 31.12.2024 г.	Начислени разходи за лихви за отчетния период
а	б	1	2	3	4	5	6
Домакинства	221140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	221150						
Страни от ЕС, извън Еврозоната	221200						
Нефинансови предприятия	221210						
Финансови предприятия	221220						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	221221						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	221222						
Държавно управление	221230						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221231						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	221232						
Социалноосигурителни фондове	221233						
Домакинства	221240						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	221250						
Държави, които не са членки на ЕС и нерезидентни международни организации в Европейския съюз	222000						
Нефинансови предприятия	222110						
Финансови предприятия	222120						
Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)	222121						
Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	222122						
Държавно управление	222130						
Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	222131						
Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	222132						
Социалноосигурителни фондове	222133						
Домакинства	222140						
Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)	222150						

Нямам предоставени заеми

Нямам дължими заеми

Дата: Ръководител: Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ЗАЕМИТЕ И НАЧИСЛЕНИТЕ ЛИХВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Справката се попълва от всички единици.

Съдържанието на информацията се отнася за наличностите на предоставените заеми, включително начислените лихви (кол. 1 и 2), към края на отчетния период, начислените за отчетния период приходи от лихви (кол. 3), наличностите за дължими заеми, включително начислените лихви (кол. 4 и 5), към края на отчетния период и начислените за отчетния период разходи за лихви (кол. 6). **Данните се попълват в стойност – хиляди левове.**

ДЕФИНИЦИИ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ

Резидентен сектор

Резидентните единици са институционални единици, чиито център на икономически интерес е на територията на страната. „Център на основен икономически интерес“ означава, че съществува място в рамките на икономическата територия на дадена държава, където дадена единица извършва икономически дейности и операции в значителен мащаб за неограничен или за ограничен, но дълъг период от време (една година или повече). Собствеността върху земя и сгради в пределите на икономическата територия се счита за достатъчно основание собственикът да има център на основен икономически интерес в тази държава

Сектор „Нефинансови предприятия“

Сектор „Нефинансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е производството на стоки и нефинансови услуги. Сектор „Нефинансови предприятия“ включва също и нефинансови квазикорпорации.

Сектор „Финансови предприятия“

Сектор „Финансови предприятия“ се състои от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е предоставянето на финансови услуги. Тези институционални единици обхващат всички корпоративни предприятия и квазикорпорации, които се занимават главно с:

- финансово посредничество (финансови посредници);
- спомагателни финансови дейности (финансови спомагателни организации).

Включват се и институционалните единици, които предоставят финансови услуги, когато повечето от активите или пасивите им не се търгуват на свободните пазари.

Централна банка

Подсекторът включва Българската народна банка, чиято основна функция е емитиране на парични средства, поддържане вътрешната и външната стабилност на националната парична единица и управление на международните резерви на страната.

Депозитни институции, без централната банка (Търговски банки)

Подсекторът включва всички финансови предприятия, които са основно ангажирани с финансово посредничество и чието задължение е да получават депозити и/или близки заместители на депозити от други институционални единици, различни от парично-финансови предприятия, както и да дават заеми и/или да инвестират в ценни книжа за своя собствена сметка. Този подсектор включва всички търговски банки.

Фондове на паричния пазар (ФПП)

В подсектор „Фондове на паричния пазар“ се класифицират следните финансови посредници: инвестиционни фондове, включително инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици са близки заместители на депозитите.

Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар

Инвестиционните фондове, различни от тези на паричния пазар, включват инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици не се смятат за близки заместители на депозитите.

Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове

Подсектор „Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество, като натрупват пасиви във форма, различна от валута, депозити или дялове в инвестиционни фондове, или са във връзка със застрахователни, пенсионни и стандартни гаранционни схеми от институционалните единици. Подсектор „Други финансови посредници, без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове“ е допълнително разделен на подсектори, състоящи се от финансови предприятия за секюритизация, посредници на ценни книжа и деривати, финансови предприятия, занимаващи се с кредитиране и специализирани финансови предприятия.

Финансови спомагателни организации

Подсектор „Финансови спомагателни организации“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с дейности, тясно свързани с финансовото посредничество, но които сами по себе си не са финансови посредници.

Каптивни финансови институции и заемодатели

Подсектор „Каптивни финансови институции и заемодатели“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които не са ангажирани нито с финансово посредничество, нито с предоставяне на спомагателни финансови услуги и по-голямата част от чиито активи или пасиви не се търгуват на свободните пазари.

Застрахователни (осигурителни) дружества (ЗД)

Подсектор „Застрахователни (осигурителни) дружества“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на рискове, главно под формата на пряко застраховане или презастраховане.

Пенсионни фондове (ПФ)

Подсектор „Пенсионни фондове“ се състои от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на социалните рискове и потребности на осигурените лица (социално осигуряване). Пенсионните фондове, като социалноосигурителни схеми, осигуряват доходи при пенсиониране, а също и плащания при смърт и инвалидност.

Сектор „Държавно управление“

В сектор „Държавно управление“ се включват всички институционални единици, които са други непазарни производители. Продуктът им е предназначен за индивидуално и колективно потребление, и главно е финансиран от задължителни плащания, направени от единиците, принадлежащи на другите сектори и/или всички институционални единици основно са ангажирани в преразпределение на националния доход и богатство.

Централно държавно управление

Централно държавно управление включва: Народно събрание, министерства, включително Министерски съвет като независима единица, агенции, които са независими юридически лица, Българска академия на науките и други автономни изследователски и научни институции, Българска национална телевизия и Българско национално радио.

Местно държавно управление

Местно държавно управление включва всички общини като единици на публичната администрация.

Социалноосигурителни фондове

Социалноосигурителните фондове включват институционални единици, които управляват социалноосигурителни схеми - Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Учителски пенсионен фонд.

Сектор „Домакинства“

Сектор „Домакинства“ включва лица или групи от лица като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания с до 10 наети лица.

Сектор „Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)“

Сектор „Организации с нестопанска цел, обслужващи домакинствата“ се състои от институции и отделни юридически лица, които обслужват домакинствата. Секторът включва: синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Нерезидентен сектор (Останал свят)

Сектор „Останал свят“ се състои от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Европейски съюз

Други страни и международни организации

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ЗА 2024 ГОДИНА

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 01.01.2024 г. (незавършено строителство)	Продадени дълготрайни материални активи в процес на изграждане през 2024 г.	Разходи за придобиване на ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване		Придобити ДМА през текущата година чрез строителство и закупуване	Дълготрайни материални активи в процес на изграждане към 31.12.2024 г. (незавършено строителство)	
				общо	в т.ч. за употребявани ДМА		общо к.(1-2+3-5+7)	в т.ч. увеличение или намаление от преоценка
а	б	1	2	3	4	5	6	7
Общо (4510+4520+4530+4540+4550)	4500							
Земя	4510	х	х		х		х	х
Сгради, строителни съоръжения и конструкции (4521+4522+4523)	4520							
Жилищни сгради	4521							
Нежилищни сгради	4522							
Строителни съоръжения и конструкции	4523							
Машини, производствено оборудване и апаратура	4530							
Транспортни средства	4540							
Други разходи	4550							

Раздел А. Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2024 г. /включени в стойността на придобитите ДМА кодове 4522 и 4523 от колона 5, намалени със стойността на употребяваните ДМА от колона 4/

(Хил. левове)

Наименование на обекта	Код на реда	Стойност на обекта
а	б	1
Нежилищни сгради (4611+4612+4613)	4610	
Производствени сгради	4611	
Търговски сгради	4612	
Други видове нежилищни сгради	4613	
Строителни съоръжения и конструкции (4621+4622+4623)	4620	
Транспортна инфраструктура	4621	
Тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии	4622	
Други видове инженерно-строителни съоръжения	4623	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ЗА 2024 ГОДИНА

Формулярът се попълва от всички предприятия, които през 2024 г. са извършили разходи за придобиване или са придобили дълготрайни материални активи чрез действително извършени разходи за строителство и закупуване - нефинансови предприятия, съставляващи баланс; предприятия с нестопанска цел; застрахователи; специализирани инвестиционни предприятия; пенсионноосигурителни дружества; бюджетни предприятия - първостепенни разпоредители на бюджетни средства (министерства, ведомства, организации и общини) и централни офиси на банките. Бюджетните предприятия, когато имат извършени разходи само за една дейност в едно населено място, попълват един отчет, а когато разходите са за различни дейности или на различни населени места въвеждат обобщен отчет и детайлни отчети за всеки вид дейност и/или населено място (сумата от детайлните отчети трябва да е равна на общите разходи за придобиване на ДМА от обобщения отчет). Централните офиси на банките подават един отчет.

Дълготрайни материални активи /ДМА/, за които не са направени разходи от инвеститора, а са получени от дарения, не са обект на наблюдение с този формуляр.

Формулярът съдържа информация за направените разходи за придобиване на ДМА и придобитите ДМА през отчетната година и стойността на дълготрайните материални активи в процес на изграждане в началото и в края на същата (незавършено строителство), (салдото по сметка 613). Източник на информация по тези показатели са счетоводните записвания на предприятието.

Увеличението **или намалението (със знак „-“)** от извършена преоценка само на дълготрайните материални активи в процес на изграждане към 31.12.2024 г. (незавършено строителство) се посочва в колона 7.

По редове се предоставя информация за структурата на разходите и придобитите ДМА по видове: земя; сгради, строителни съоръжения и конструкции; машини, производствено оборудване и апаратура; транспортни средства и други разходи.

В раздел А „Въведени в действие нежилищни сгради, строителни съоръжения и конструкции през 2024 г.“ се посочват данни за стойността на въведените през отчетната година нежилищни сгради и строителни съоръжения чрез ново строителство, разширение и основен ремонт.

Нежилищни сгради – на код 4610 се посочва общата стойност на нежилищните сгради.

На код 4611 - **производствени сгради** се посочва стойността на сгради, предназначени за производството на промишлена продукция, в които се извършват производствени, монтажни и складови операции (заводи, производствени корпуси, промишлени цехове и работилници), резервоари, силози и складове.

На код 4612 - **търговски сгради** се посочва стойността на сгради за търговия на едро и дребно, панаирни палати, зали за провеждане на търгове и изложбени зали, бензиностанции и др.

На код 4613 - **други видове нежилищни сгради** се посочва стойността на всички останали видове нежилищни сгради, непосочени по-горе - административни сгради; сгради за краткосрочно пребиваване (хотели и други сгради за краткосрочно пребиваване); сгради за обслужване на транспорта и съобщенията (гари, аерогари, телефонни централи, гаражи); учебни сгради и сгради за научни изследвания; медицински (здравни) сгради, сгради за културни обществени забавления, музеи и библиотеки, спортни сгради и други нежилищни сгради (селскостопански сгради, сгради с култово и религиозно предназначение, недвижими паметници на културата и други сгради, неклассифицирани другаде).

Строителни съоръжения и конструкции - на код 4620 се посочва общата стойност на строителните съоръжения и конструкции.

На код 4621 - **транспортна инфраструктура** се посочва стойността на въведените в експлоатация пътни съоръжения, свързани с транспортната инфраструктура (пътища - пътна и улична мрежа, магистрални и градски релсови пътища, самолетни писти, мостове и тунели); хидротехнически съоръжения (пристанища и водни пътища, язовири, хидромелиоративни съоръжения за напоителни и отводнителни системи).

На код 4622 - **тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии** се посочва стойността на магистрални тръбопроводи, електропроводи и далекосъобщителни линии (магистрални нефто- и газопроводи, магистрални водопроводи, магистрални далекосъобщителни линии, магистрални електропроводи); локални тръбопроводи и кабелни мрежи (локална газопроводна мрежа, локална водопроводна и топлофикационна мрежа, локална канализационна мрежа, локална електрическа и далекосъобщителна мрежа). На код 4623 - **други видове инженерно-строителни съоръжения** се посочва стойността на всички останали строителни съоръжения, непосочени по-горе (съоръжения за спорт и развлечения, спортни терени и други строителни съоръжения, неклассифицирани другаде).

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА
ЗА ДАНЪЦИТЕ И ТАКСИТЕ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА**

ВАЖНО: Данните се попълват в левове - цели числа, без ДДС и лихви

(Левове – цели числа)

Показатели	Код на реда	Начислени суми	Платени суми
а	б	1	2
Данъци и такси за превозни средства, платени в България			
Такса при регистрация на пътни превозни средства	8461		
Данък върху превозните средства	8462		
в т. ч. данък върху корабите, вписани в регистрите на българските пристанища и въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Р България за гражданските въздухоплавателни средства	8469		
Пътна такса (винетка, тол) - закупени в България	8464		
Данък върху нетния тонаж на корабите по Закона за корпоративното подоходно облагане	8465		
Такси за замърсяване на околната среда, платени в България			
За замърсяване на водите (Тарифата за таксите, Закон за водите)	8472		
Продуктова такса (Закон за управление на отпадъците)	8473		
Такса за битови отпадъци (Закон за местните данъци и такси)	8474		
Такси за ползване на ресурси, платени в България			
По Закона за защитените територии (без лечебни растения)	8475		
Ползване на водни ресурси - за водовземане (Тарифа за таксите)	8481		
Ползване на воден обект за наносни отложения от повърхностните води (Тарифа за таксите)	8486		
Добив на кариерни материали	8482		
За горите (без лечебни растения)	8483		
По Закона за лечебните растения	8476		
Лечебни растения по Закона за горите и Закона за защитените територии	8484		
За стопански риболов (Закон за рибарство и аквакултури)	8485		
Други данъци и такси, платени в България			
Данък върху представителните разходи по Закона за корпоративното подоходно облагане	8491		
Данък върху социалните разходи по Закона за корпоративното подоходно облагане	8492		
Данък върху недвижимите имоти по Закона за местните данъци и такси	8493		
Данък върху разходите в натура, свързани с предоставени за лично ползване активи и/или с използване на персонал по Закона за корпоративното подоходно облагане	8494		
Текущи данъци върху дохода, имуществото и други, платени към чужбина	8495		

През 2024 г. не съм плащал такса за битови отпадъци

Дата:

Ръководител:

Съставител:

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ДАНЪЦИТЕ И ТАКСИТЕ ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Справката се попълва от всички юридически лица (вкл. компании, осъществяващи финансов лизинг), които имат плащания за данъци и такси. Съгласно Регламент на ЕК 691/2011 относно Европейските икономически сметки за околната среда данъците и таксите с код на реда от 8461 до 8485 се отнасят за околната среда. Съгласно Регламент на ЕК 549/2013 относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз код на реда от 8491 до 8495 се отнасят за други данъци и такси. Данъците и таксите са изброени в справката, както и в настоящите указания. Попълват се съответните суми начислени и платени през отчетната година, независимо за коя година се отнасят, в ЛЕВОБЕ. Не се включват ДДС и начислените лихви.

Данъци и такси, свързани с притежаването и използването на превозни средства, платени в България

Такса при регистрация на превозните средства - плащания за издаване и подмяна на документи за право на движение на пътни превозни средства, вкл. и за табели с регистрационен номер. Заплащат се еднократно при регистрацията на превозните средства.

Данък върху превозните средства – годишен данък съгласно Закона за местните данъци и такси. Освен за пътни превозни средства, данък се плаща за корабите, вписани в регистрите на българските пристанища, както и за въздухоплавателните средства, вписани в държавния регистър на Република България.

Пътна такса (винетка, тол) - закупени в България – включва заплатена електронна винетка (е-Винетка) за ползване на платената пътна мрежа в България за различни типове превозни средства (лек автомобил, каравана и ремарке). Тук се включва и Тол такса, която се заплаща за преминаване по платената пътна мрежа в Република България от пътни превозни средства над 3.5 т, предназначени за превоз на товари и от пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от 8 места за сядане без мястото на водача.

Такси за замърсяване на околната среда, платени в България

Определянето на видовете такси и размера им следва спецификата на законите за околната среда, която обуславя голямото им разнообразие.

Закон за водите - плащат се такси за замърсяване, съгласно Тарифата за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване.

Не се включват сумите за услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчни води (ВиК, пречиствателни станции).

Закон за управление на отпадъците – плаща се или продуктова такса в ПУДООС или лицензионно възнаграждение за организации по оползотворяване на отпадъци. Таксата се плаща от лица, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци. **Не се включват** отчисленията (по чл. 60 от ЗУО) при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране.

Такса за битови отпадъци се заплаща годишно към общините, съгласно Закона за местните данъци и такси.

Такси за ползване на ресурси, платени в България

Закон за защитените територии - плащания за разрешителни за ползване на дървесина, разрешителни за събиране с търговски цели на гъби и диворастящи плодове.

За водни ресурси - включва такси за 1) водовземане, 2) за ползване на воден обект за изземване на наносни отложения от повърхностни води, съгласно Тарифата за таксите. **Не се включват** платените суми за услуги по доставка на вода (ВиК, Напоителни системи и други). **Такси за добив на кариерни материали** – заплащат се от физически или юридически лица, които добиват кариерни материали. Таксите се определят на база brutния добив отделно за всеки вид материал.

За горите - суми, които Държавните горски предприятия по чл. 163 от Закона за горите начисляват за формиране на фонд „Инвестиции в горите“ съгласно чл. 179, ал. 1 от Закона за горите.

Закон за лечебните растения - сумите, които се събират съгласно чл. 24 и чл. 25 от Закона за лечебните растения. Таксите се определят съгласно Тарифата за таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – държавна собственост.

Лечебни растения по Закона за горите и Закона за защитените територии – сумите, които се заплащат за лечебни растения, извън списъка на лечебните растения по Закона за лечебните растения, с право на добив от горските територии, предоставени за управление на държавните предприятия или общинска собственост, както и от защитените територии.

Други данъци и такси, платени в България

Други данъци върху производството се състоят от всички данъци, с които предприятията се облагат в резултат на участието им в производствената дейност, независимо от количеството или стойността на произвежданите или продаваните стоки и услуги. Другите данъци върху производството могат да бъдат дължими върху земята, дълготрайните активи или работната сила, наета в производствения процес, или върху някои дейности или операции.

С данък върху разходите се облагат следните документално обосновани разходи (съгл. чл. 204 от ЗКПО):

- представителните разходи, свързани с дейността; допълнителни разходи на народните представители (съгл. чл.217а от ЗКПО);
- социалните разходи, предоставени в натура на работници и служители и лица, наети по договор за управление и контрол (наети лица); социалните разходи, предоставени в натура включват и разходите за вноски (премии) за допълнително доброволно осигуряване, за доброволно здравно осигуряване и за застраховки „Живот“; разходите за ваучери за храна.

С данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и поземлени имоти в строителните граници на населените места и селищните образувания, както и поземлените имоти извън тях (съгл. чл.10 от Закон за местни данъци и такси).

Данъчната основа за определяне на данъка върху разходите в натура, свързани с предоставени за лично ползване активи и/или с използване на персонал по Закона за корпоративното подоходно облагане - съгласно чл. 215 а, във връзка с чл. 204, ал.1, т. 4 е сумата на разходите в натура, свързани със собствени, наети и/или предоставени за ползване активи, предоставени за лично ползване и/или свързани с използване на персонал, за календарната година.

Текущи данъци върху дохода, имуществото и други, платени към чужбина

Текущи данъци върху дохода, имуществото и други в чужбина покриват всички задължителни безвъзмездни плащания, в брой или в натура, налагани периодично от сектор „Останал свят“ върху дохода и имуществото на институционалните единици.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА

ЗА НАЧИСЛЕНИТЕ СУБСИДИИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПОМОЩИ И ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ ЗА 2024 ГОДИНА

Показатели	Код на реда	Сума - хил. лв.
а	б	1
Начислени субсидии	2500	
Субсидии върху продуктите	2510	
в това число:		
- от сектор „Държавно управление“	2511	
- от Европейския съюз*	2512	
Субсидии върху производството	2520	
в това число:		
- от сектор „Държавно управление“	2521	
- от Европейския съюз*	2522	
Начислени инвестиционни помощи	2600	
в т.ч. от Европейския съюз*	2610	
Извършени общо разходи, подлежащи на финансиране със субсидии	2700	
в т.ч. от Европейския съюз*	2710	

* По програми, администрирани от Националния фонд към МФ, Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ и други програми на Европейския съюз.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА НАЧИСЛЕНИТЕ СУБСИДИИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПОМОЩИ И ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ ЗА 2024 ГОДИНА

Субсидиите са текущи безвъзмездни плащания, които сектор „Държавно управление“ или институциите на Европейския съюз извършват към резидентни производители.

„Субсидии върху продукти“ са субсидии, платими за единица произведена или внесена стока или услуга.

Сумата на субсидиите върху продукти може да се определи по следните начини:

а) конкретна парична сума за количествена единица стока или услуга;

б) определен процент от цената за единица;

в) разликата между конкретна целева цена и платената от купувача пазарна цена.

„Субсидии върху производството“ се състоят от субсидии, с изключение на субсидиите върху продуктите, които резидентните производствени единици могат да получават поради това, че извършват производствена дейност. За своята непазарна продукция непазарните производители могат да получават други субсидии върху производството само ако тези плащания от сектор „Държавно управление“ зависят от общи разпоредби, приложими както за пазарните, така и за непазарните производители.

Примерите за други субсидии върху производство включват:

а) субсидии за работна заплата или работна сила като субсидии, платими за общите разходи за работна заплата или общата работна сила, или за наемането на работа на определени категории лица, като лица с физически увреждания или такива, които са били безработни продължително време, или за разходите по схеми за обучение, организирани или финансирани от предприятията;

б) субсидии за намаляване на замърсяването: те се състоят от текущи субсидии, предназначени да покрият някои или всички разходи по допълнителното преработване, предприето за намаляване или предотвратяване на отделянето на замърсители в околната среда;

в) субсидии за лихвени облекчения в полза на резидентни производствени единици, дори когато са предназначени за насърчаване на капиталобразуването. Когато дадена субсидия е предназначена да финансира както погасяването на дълга, така и плащането на лихвата по него, и когато не е възможно тя да бъде разпределена по двата елемента, цялата субсидия се разглежда като инвестиционна субсидия. Субсидиите за лихвени облекчения са текущи трансфери, предназначени за облекчаване на оперативните разходи на производителите. Те се разглеждат в сметките като субсидии за ползващите се от тях производители дори когато разликата в лихвата се плаща пряко от държавното управление на предоставящата заема кредитна институция;

г) компенсиране над нивото на ДДС, произтичащо от системата на пропорционално данъчно облагане, често срещана, например, в селското стопанство.

Инвестиционните помощи се състоят от капиталови трансфери в брой или натура, извършвани от сектор „Държавно управление“ или сектор „Останал свят“ към други резидентни или нерезидентни институционални единици, за финансиране изцяло или частично на разходите им за придобиване на дълготрайни активи.

Извършени общо разходи, подлежащи на финансиране със субсидии включват текущи разходи и разходи за нефинансови дълготрайни активи.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ВЗЕМАНИЯТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ
КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА**

А. ВЗЕМАНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на вземанията	Степен на ликвидност	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
I. Вземания				
1. Вземания от клиенти - вкл. търговски кредити и предоставени аванси и оперативен лизинг (вкл. начислени лихви)	2000		x	x
Начислени лихви на вземания от клиенти – вкл. търговски кредити и предоставени аванси и оперативен лизинг (общо)	2000а		x	x
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2001		x	x
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2002		x	x
в т.ч. търговски банки	2013		x	x
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2003		x	x
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2004		x	x
Застрахователи	2005		x	x
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2006		x	x
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2007		x	x
Домакинства	2008		x	x
Юридически лица с нестопанска цел	2009		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2010		x	x
1.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2011		x	x
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2014		x	x
Търговски банки	2015		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2016		x	x
1.2 в т. ч. търговски кредити, оформени с ценни книжа¹	2012		x	x
2. Предоставени заеми на предприятия (вкл. начислени лихви)	2020			
Начислени лихви по предоставени заеми на предприятия (общо)	2020а			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2021			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2023			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2024			
Юридически лица с нестопанска цел	2025			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2026			
2.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2028		x	x
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2027		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2029		x	x
3. Данъци за възстановяване от републиканския бюджет (вкл. начислени лихви)	2030		x	x
3.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2031		x	x
4. Данъци за възстановяване от общините (вкл. начислени лихви)	2040		x	x
4.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2041		x	x

А. ВЗЕМАНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на вземанията	Степен на ликвидност	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
5. Вземания от персонала	2050		х	х
5.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2051		х	х
6. Вземания от подотчетни лица	2060		х	х
6.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2061		х	х
7. Вземания по финансов лизинг (вкл. начислени лихви)	2070			
Начислени лихви на вземания по финансов лизинг (общо)	2070а			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2071			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2072			
в т.ч. търговски банки	2093			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2074			
Застрахователи	2075			
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2076			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2077			
Домакинства	2078			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2079			
7.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2091		х	х
8. Други вземания (вкл. начислени лихви)	2080		х	х
Начислени лихви по други вземания (общо)	2080а		х	х
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2081		х	х
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2082		х	х
в т.ч. търговски банки	2094		х	х
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2083		х	х
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2084		х	х
Застрахователи	2085		х	х
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2086		х	х
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2087		х	х
Домакинства	2088		х	х
Юридически лица с нестопанска цел	2089		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2090		х	х
8.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2092		х	х
Общо вземания	2100		х	х

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на задълженията	Степен на изискуемост	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
I. Задължения				
1. Задължения към доставчици - вкл. търговски кредити и получени аванси и оперативен лизинг (вкл. начислени лихви)	2110		x	x
Начислени лихви на задължения към доставчици – вкл. търговски кредити и получени аванси и оперативен лизинг (общо)	2110а		x	x
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2111		x	x
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2112		x	x
в т.ч. търговски банки	2123		x	x
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2113		x	x
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2114		x	x
Застрахователи	2115		x	x
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2116		x	x
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2117		x	x
Домакинства	2118		x	x
Юридически лица с нестопанска цел	2119		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2120		x	x
1.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2121		x	x
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2124		x	x
Търговски банки	2125		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2126		x	x
1.2 в т. ч. търговски кредити, оформени с ценни книжа ¹	2122		x	x
2. Задължения по облигационни заеми (вкл. начислени лихви)	2130			
2.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2131		x	x
3. Получени заеми				
3.1 Получени заеми от финансови предприятия (вкл. начислени лихви)	2140			
Начислени лихви по получени заеми от финансови предприятия (общо)	2140а			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2141			
в т.ч. търговски банки	2146			
Начислени лихви по получени заеми от търговски банки и фондове на паричния пазар	2141а			
в т.ч. начислени лихви по получени заеми от търговски банки	2146а			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2142			
в т.ч. начислени лихви	2142а			
Застрахователи	2143			
в т.ч. начислени лихви	2143а			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2144			
в т.ч. начислени лихви	2144а			
3.1.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2145		x	x
в това число:				
Търговски банки	2147		x	x
в т.ч. начислени лихви	2147а		x	x
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2148		x	x
в т.ч. начислени лихви	2148а		x	x
3.2 Получени заеми от държавата (вкл. начислени лихви)	2150			
Начислени лихви по получени заеми от държавата (общо)	2150а		x	x
3.2.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2151		x	x

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на задълженията	Степен на изискуемост	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
3.3 Получени заеми от други предприятия, без тези по т. 3.1 и 3.2 (вкл. начислени лихви):	2160			
Начислени лихви по получени заеми от други предприятия, без тези по т.3.1 и 3.2 (общо)	2160a			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2161			
в т.ч. начислени лихви	2161a			
Домакинства	2163			
в т.ч. начислени лихви	2163a			
Юридически лица с нестопанска цел	2164			
в т.ч. начислени лихви	2164a			
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2165			
в т.ч. начислени лихви	2165a			
3.3.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2167		х	х
в това число:				
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2156		х	х
в т.ч. начислени лихви	2156a		х	х
Домакинства	2157		х	х
в т.ч. начислени лихви	2157a		х	х
Юридически лица с нестопанска цел	2158		х	х
в т.ч. начислени лихви	2158a		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2159		х	х
в т.ч. начислени лихви	2159a		х	х
4. Задължения по финансов лизинг (вкл. начислени лихви)	2170			
Начислени лихви на задължения по финансов лизинг (общо)	2170a			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2171			
в т.ч. начислени лихви	2171a			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2172			
в т.ч. начислени лихви	2172a			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2173			
в т.ч. начислени лихви	2173a			
4.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2174		х	х
5. Задължения към персонала (вкл. начислени лихви)	2180		х	х
5.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2181		х	х
6. Задължения към подотчетни лица	2190		х	х
6.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2191		х	х
7. Данъчни задължения към държавата (вкл. начислени лихви)	2200		х	х
7.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2201		х	х
8. Данъчни задължения към общините (вкл. начислени лихви)	2210		х	х
8.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2211		х	х
9. Задължения към социалното и здравно осигуряване (вкл. начислени лихви)	2220		х	х
9.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни	2221		х	х
10. Преоформени в държавен дълг кредити (вкл. начислени лихви)	2230		х	х
11. Други задължения, вкл. за ценни книжа и начислени лихви	2240		х	х
Начислени лихви по други задължения, вкл. за ценни книжа (общо)	2240a		х	х
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2241		х	х
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2242		х	х
в т.ч. търговски банки	2252		х	х
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2243		х	х

Б. ЗАДЪЛЖЕНИЯ *

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Сума на задълженията	Степен на изискуемост	
			до една година	над една година
а	б	1	2	3
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2244		х	х
Застрахователи	2245		х	х
Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет	2246		х	х
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2247		х	х
Домакинства	2248		х	х
Юридически лица с нестопанска цел	2249		х	х
Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица	2250		х	х
11.1 в т. ч. в просрочие над 90 дни (вкл. начислени лихви)	2251		х	х
Общо задължения	2260		х	х

¹ Менителници, запис на заповед и други.

* Начислената лихва и просрочените плащания се записват към финансовия инструмент, по който се начисляват.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ВЗЕМАНИЯТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА, РАЗПРЕДЕЛЕНИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

Съдържанието на информацията се отнася за наличностите на вземанията и задълженията (кол. 1) и степента на тяхната ликвидност (кол. 2 и 3) към края на отчетния период, като **при докладването на финансовите активи и пасиви е необходимо те да се посочат по оригинален (първоначален) матуритет**. Дефиницията в ЕСС'2010 е следната: Първоначален матуритет е матуритета на финансовите активи или пасиви, който се определя като периода от датата на сделката до определената дата на окончателно плащане. За сравнение, остатъчният матуритет на финансовите активи или пасиви се определя като периода от референтната дата до определената дата на окончателното плащане.

Данните се попълват в стойност - хиляди лева.

Данните, посочени в Справката за вземания и задължения по институционални сектори към Годишния отчет за дейността (ГОД) на НСИ трябва да съответстват с посочените в Регистър „Общински дълг“ (РОД) към Министерство на финансите.

ДЕФИНИЦИИ НА ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ СЕКТОРИ И ПОДСЕКТОРИ

Нефинансови предприятия, вкл. централни управления

Състоят се от институционални единици, които са независими юридически лица и пазарни производители и чиято основна дейност е производството на стоки и нефинансови услуги. Нефинансовите предприятия включва също и нефинансови квазикорпорации. Под централни управления се разбира глава на група нефинансови предприятия.

Търговски банки

Тук попадат всички търговски банки и всички финансови предприятия, които са основно ангажирани с финансово посредничество и чието задължение е да получават депозити и/или близки заместители на депозити от други институционални единици, различни от парично-финансови предприятия, както и да дават заеми и/или да инвестират в ценни книжа за своя собствена сметка.

Фондове на паричния пазар

Фондове на паричния пазар включва следните финансови посредници: инвестиционни фондове, включително инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици са близки заместители на депозитите.

Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове

Тук се включват инвестиционните фондове, различни от тези на паричния пазар, включват инвестиционни тръстове, дялови тръстове и други колективни инвестиционни схеми, чиито акции или дялови единици не се смятат за близки заместители на депозитите.

Застрахователни дружества

Състои се от всички финансови предприятия и квазикорпорации, които са основно ангажирани с финансово посредничество като следствие от обединяване на рискове, под формата на пряко застраховане или презастраховане, а също и осигуряването на доход при пенсиониране, плащания при смърт и инвалидност.

Учреждения, ведомства и предприятия, финансирани от държавния бюджет

Тук попадат всички единици, чиито отчети са включени в централния бюджет (министерства, Народното събрание, Сметната палата и съдебната власт), държавните университети, Българска национална телевизия, Българско национално радио, Българска телеграфна агенция, Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС), фонд „Сигурност на електроенергийната система“, държавно предприятие „Единен системен оператор“, извънбюджетни сметки, болници, финансирани от правителството и други прекласифицирани държавни предприятия. Списъкът с прекласифицираните държавни предприятия за всяка година се публикува на сайта на НСИ в раздел „Държавна финансова статистика“, подраздел „Държавен дефицит/излишък и дълг“.

Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети

Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети включват всички общини, болниците, финансирани от тях, извънбюджетни сметки и фондове към общините и прекласифицираните общински предприятия. Списъкът с прекласифицираните общински предприятия за всяка година се публикува на сайта на НСИ в раздел „Държавна финансова статистика“, подраздел „Държавен дефицит/излишък и дълг“.

Домакинства

Включват се лица или групи от лица като потребители и производители на стоки предимно за собствена крайна употреба; еднолични търговци, водещи едностранни счетоводни записвания с до 10 наети лица.

Юридически лица с нестопанска цел

Юридическите лица с нестопанска цел се състои от институции и отделни юридически лица, които обслужват домакинствата. Секторът включва: синдикати, политически партии, фондации, сдружения, църковни и религиозни общества, читалища и други.

Нерезидентни единици - чуждестранни физически и юридически лица

Състои се от всички нерезидентни институционални единици, ангажирани с операции с резидентни единици или имащи други икономически връзки с резидентни единици.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА ПРИТЕЖАВАНИТЕ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА И ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ
ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценена стойност към 31.12.2024
а	б	1	2	3
Притежавани финансови активи в дългови ценни книжа (вкл. лихви)* и деривати по институционални сектори издатели				
I. Облигации	2300			
1. Краткосрочни корпоративни облигации	2310			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2311			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2312			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2313			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2314			
Застрахователи	2315			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2316			
2. Дългосрочни корпоративни облигации	2320			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2321			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2322			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2323			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2324			
Застрахователи	2325			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2326			
3. Общински облигации	2330			
Дългосрочни	2331			
Краткосрочни	2332			
II. Държавни ценни книжа	2340			
Дългосрочни	2341			
Краткосрочни	2342			
III. Други дългови инструменти	2350			
1. Други дългосрочни дългови инструменти	2360			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2361			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2362			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2363			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2364			
Застрахователи	2365			
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2366			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2367			

(Хил. левове)

Показатели	Код на реда	Номинална стойност	Стойност преди последна преоценка	Преоценена стойност към 31.12.2024
а	б	1	2	3
2. Други краткосрочни дългови инструменти	2370			
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2371			
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2372			
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2373			
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2374			
Застрахователи	2375			
Общини и предприятия финансирани от местните бюджети	2376			
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2377			
IV. Финансови деривати и опции върху акции на наетите лица на:	2380	x		
Нефинансови предприятия, вкл. централните управления	2381	x		
Търговски банки и фондове на паричния пазар	2382	x		
Колективни инвестиционни схеми, алтернативни инвестиционни фондове и национални инвестиционни фондове	2383	x		
Инвестиционни посредници; дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ); управляващи дружества и лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове; предприятия за финансов лизинг, факторинг и кредитиране извън банковата система; предприятия със спомагателни дейности във финансовите услуги и застраховането; холдингови дружества (вкл. нефинансови), държащи контролния пакет акции, без да управляват; централни управления, чиито дъщерни дружества са финансови предприятия	2384	x		
Застрахователи	2385	x		
Общини и предприятия, финансирани от местните бюджети	2386	x		
Издадени от нерезидентни единици - чуждестранни юридически лица	2387	x		
Общо (I + II + III + IV)	2400			

* Начислената лихва се записва към финансовия инструмент, по който се начислява.

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ПРИТЕЖАВАНИТЕ ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА И ФИНАНСОВИ ДЕРИВАТИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА

Тази справка разглежда **част от притежаваните ценни книжа** на предприятието. Тя съдържа информация за облигациите, държавните ценни книжа и другите дългови инструменти и права, разпределени по институционални сектори издатели на ценните книжа, като отразява статистическите изисквания на Европейските институции.

Ценните книжа се класифицират като краткосрочни или дългосрочни в зависимост от времето от издаването до настъпване **на падежа като краткосрочни със срок до 1 година или дългосрочни със срок над 1 година, за разлика от възприетия класификационен подход в практиката на предприятието, където ценните книжа са класифицирани в зависимост от намеренията на предприятието да извършва операции с тях.**

Позицията „Други дългови инструменти“ включва всички останали сделки с **търгуеми дългови инструменти**, различни от компенсаторни инструменти, инвестиционни бонове, изкупени собствени облигации, менителници и записи на заповед.

В справката са включени и притежаваните финансови деривати.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ										Обл.	Общ.	Дейност	Звено

**ОТЧЕТ ЗА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА, СРЕДСТВАТА ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА
И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ЗА 2024 ГОДИНА**

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение

Раздел 1. Среден списъчен брой и начислени средства за работна заплата

а	Код на реда	Среден списъчен брой		Средства за работна заплата (в левове - цели числа)
		Общо	в т.ч. жени	Общо
а	б	1	2	3
Наети лица по трудово или служебно правоотношение (на пълно и непълно работно време)	1000			
в т.ч. без лицата в отпуск по майчинство (от код 1010 до код 1090)	1001			х
от код 1001: жени	1002	х	х	
Наетите от код 1001 по Национална класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г.:				
Ръководители	1010			
Специалисти	1020			
Техници и приложни специалисти	1030			
Помощен административен персонал	1040			
Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	1050			
Квалифицирани работници в селското, горското, ловното и рибното стопанство	1060			
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	1070			
Машинни оператори и монтажници	1080			
Професии, неизискващи специална квалификация	1090			
Наети лица на непълно работно време без лицата в отпуск по майчинство				
- непреизчислени към пълна заетост	1200			х
- преизчислени към пълна заетост - от код 1001	1300			

Раздел 2. Движение и отработено време

а		Код на реда	Брой
а		б	1
Наличност, приемане и напускане	Наличност по списък в началото на годината	1810	
	Приети от началото на годината - общо	1820	
	Напуснали през годината - общо	1840	
	Наличност по списък в края на годината (код 1810 + код 1820 - код 1840)	1880	
Отработено и платено време през годината	Отработени човекодни	1910	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1911	
	Неотработени човекодни за действително използван платен отпуск	1920	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1921	
	Отработени човекочасове	1930	
	в т.ч. от наетите на непълно работно време	1931	

Раздел 3. Начислени средства за работна заплата и други разходи за труд

		Код на реда	От началото на годината (в левове - цели числа)		
а		б	1		
Начислени средства за работещите по трудово и служебно правоотношение	Работна заплата - общо (код 3100 = код 3120 + код 3130 + код 3140 + код 3150) (код 3100 = код 1000 к.3)	3100			
	в т.ч.	Основна заплата за действително отработено време	3120		
		Възнаграждение над основната заплата (наднормено и премии по системите за заплащане на труда)	3130		
		в т.ч.	годишни, шестмесечни, тримесечни премии, целеви награди, извънредни заплати и други еднократни възнаграждения	3133	
		Възнаграждение за платен отпуск и платен престой	3140		
		Допълнителни и други възнаграждения (за нощен труд, работа на смени, професионален стаж, извънреден труд) по КТ, ЗДС, друг закон, колективен или индивидуален трудов договор	3150		
	Обезщетения по КТ, ЗДС и КСО		3160		
	в т.ч.	по чл. 200, ал. 3 от КТ и чл. 104, ал. 4 от ЗДС	3161		
		по чл.222, ал. 1 и 2 от КТ и чл. 104, ал. 1 и 2 от ЗДС	3162		
		по чл. 220, ал. 1 и чл. 225 от КТ и чл. 104, ал.3 от ЗДС	3163		
		по чл.222, ал.3 и 4 от КТ и чл.106, ал.1, т.5 от ЗДС	3164		
	Социални и здравни осигуровки (вкл. доброволни и фонд „Безработица“) (код 3170=код 3171+код 3172)		3170		
	от тях:	За задължително обществено осигуряване (вкл. здравно)	3171		
		За доброволно осигуряване, за сметка на работодателя (вкл. здравно)	3172		
	Други социални разходи и надбавки		3180		
	Данък върху социалните разходи		3190		
Разходи за обучение на персонала		3191			
Други разходи свързани с наетите лица		3192			
Субсидии (компенсации), получени от работодателя за разходи за заплати		3193			
Субсидии (компенсации), получени от работодателя за разходи за социални и здравни осигуровки		3194			

Част II. Наети лица по договор за управление и контрол, извънтрудови правоотношения, допълнителен труд при друг работодател (по чл.111 от КТ) и работещи собственици

	Код на реда	Среден брой през годината	в т.ч. жени	Разходи за възнаграждения (в левове - цели числа)
а	б	1	2	3
Наети лица по договор за управление и контрол (без тези, включени в кодове 1000, 1500 и 1600)	1400			
Наети лица по извънтрудови правоотношения (граждански договор)	1500			
в т.ч. наети лица, които имат само граждански договор и не работят при друг работодател	1510			
Наети лица по чл.111 от КТ за допълнителен труд	1530			
Работещи собственици (без тези, включени в код 1000 и код 1400)	1600			
Социални и здравни осигуровки	3300	х	х	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(телефон)

УКАЗАНИЯ
ЗА ОТЧИТАНЕ НА ЗАЕТИТЕ ЛИЦА И СРЕДСТВАТА
ЗА РАБОТНА ЗАПЛАТА И ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ТРУД ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишното отчитане на заетите лица и средствата за работна заплата и други разходи за труд се извършва чрез формуляра „Отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд“. Включват се както българските, така и смесените предприятия с чуждо участие в страната. Отчетът по труда се съставя за целия календарен период с данни, извлечени от първичната документация.

В годишния формуляр за 2024 година са включени допълнителни показатели за отработеното време и разходите за труд, свързани с наетите лица по трудово или служебно правоотношение. Събирането на информация за тези показатели произтича от разпоредбите на Регламент №530/1999 на Съвета и Регламент № 1737/2005 на Европейската Комисия и има за цел осигуряването на съпоставима информация за пазара на труда в Европейската общност.

Основен източник на информация при попълването на отчета са ведомостите за заплати.

Обработката на информацията от годишната отчетност по труда в НСИ се извършва по местонамиране на дейността на местните единици (поделенията), а не по това на предприятието. За целта всички предприятия, които имат местни единици – цехове, клонове, офиси и т.н. на територията на друга община и не са на самостоятелен баланс представят:

- общ отчет – попълва се от отчетната единица по всички раздели и включва данните на всички цехове, клонове, офиси и т.н. независимо от местонамирането им;
- отделни отчети за всички цехове, клонове, офиси и т.н. с попълнени всички раздели. Сборът от данните на тези отчети трябва да бъде равен на съответните данни от общия отчет.

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ

Част I. Наети лица по трудово и служебно правоотношение.

1. В списъчния брой на персонала се включват всички лица, приети на работа (постоянна, временна и сезонна), които са в трудово правоотношение съгласно КТ, или в служебно правоотношение съгласно ЗДС с отчетната единица. Лицата се включват в списъчния състав от деня на зачисляването им на работа.

На код 1000 се включват и лицата, назначени със срочни трудови договори по условията на Закона за насърчаване на заетостта, както и тези по ПМС № 66/28.03.96 година, ПМС № 212 от 1993г. и ПМС № 31 от 21.02.2019 година.

На код 1000 се включват и наетите лица по договор за управление и контрол, на които основното работно място и прослужен трудов стаж (съгласно СС-19 т.1) е в отчетната единица. Техните средства се посочват на код 1000 кол. 3 (респ. на код 3100), но само тази част от тях, която е посочена като заплащане в договора им с отчетната единица. Другите възникнали плащания извън този договор, имащи характер на хонорари и др. подобни плащания, трябва да бъдат посочени на код 1400 кол. 3.

Лицата, работещи на **непълно работно време се преизчисляват на еквиваленти на пълна заетост**. За да се преизчисли на база пълна заетост, списъчния брой на наетите на непълно работно време се умножава с коригиращ коефициент, изразяващ отношението между нормалната продължителност на работното време на едно наето лице на непълно работно време към нормалната продължителност на работното време на едно наето лице на пълно работно време.

Включват се и лицата, временно отсъстващи поради болест, неплатен отпуск не по-дълъг от три месеца, отпуск по майчинство.

2. **Не се включват:** лицата в неплатен отпуск за повече от три месеца; сезонните работници, намиращи се в отпуск, когато не им се начислява работна заплата; лицата, сключили граждански договор за работа; наетите лица по чл. 111 от КТ; лицата, изпратени на работа в чужбина от български посредник, както и начислените за тях суми за трудово възнаграждение и осигуровки.

3. Изчисляването на показателя „Среден списъчен брой“ (ССБ) е съгласно „Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала“, утвърдена със Заповед на председателя на НСИ, и се определя по метода на средната аритметична величина.

3.1. Средният списъчен брой на наетите по трудово или служебно правоотношение за един месец се изчислява чрез сумирането на списъчния брой на наетите лица на пълно работно време и броя на наетите лица на непълно работно време, преизчислени в еквиваленти на пълна заетост за всеки календарен ден от месеца (включително почивните дни и официалните празници), след което получените общ сбор се разделя на броя на календарните дни за съответния месец.

Списъчния брой през почивните и празничните дни се взема за равен на списъчния брой на наетите от последния работен ден.

3.2. Средният списъчен брой на наетите за отчетната година се определя чрез сумиране на средния списъчен брой за всеки месец и получените общ сбор се разделя на 12 (броя на месеците в годината).

3.3. В случаите, когато фирмата, поделението, предприятието не е работило пълна календарна година (сезонност, въвеждане в експлоатация през годината, преустановяване на дейността), сумата на средния списъчен брой на персонала за месеците, през които отчетната единица е работила, се разделя на 12.

3.4. На код 1001 се посочва средният списъчен брой на персонала без лицата в отпуск по майчинство (чл.163 и 164, 164а и 164б от КТ). Получава се като разлика между средния списъчен брой на наетите лица и средния списъчен брой на лицата в отпуск по майчинство.

4. По **кодове 1010, 1020, ..., 1090** се разпределя персонала без лицата в отпуск по майчинство посочен на код 1001, съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите от 1.01.2011 г. на равнище клас (еднозначен код).

5. На код 1200 се посочва средният годишен брой на лицата наети на непълно работно време, но **без да е преизчислен** в еквивалент на пълна заетост. Тук се отнасят лицата, приети на работа на непълно работен ден, непълна работна седмица, непълно работен месец т.е. назначените по чл.138, 138а и 114 от КТ. Не се включват лицата в отпуск по майчинство.

6. На код 1300 се посочва средният списъчен брой на наетите лица на непълно работно време от код 1200, **преизчислен в еквивалент на пълна заетост** въз основа на продължителността на работното време, установено в трудовия договор.

ПРИМЕР 1:

В предприятието „А“ от 3 май са назначени 9 души на работа по 3 часа на ден. Нормално установената продължителност на работния ден в предприятието е 8 часа. КЕПЗ е равен на (3часа/8часа) ≈ 0.38. Броят календарни дни в месеца, през които лицата са били част от списъчния брой на персонала, е 29 дни (31 – 2). Следователно ССБ на лицата, работещи на непълно работно време, е равен на (9 лица x 0.38 x 29 дни): 31 дни ≈ 3 лица.

$$\text{КЕПЗ} = \text{ПНРВ} / \text{ППРВ}$$

КЕПЗ - коригиращият коефициент, чрез който се изчисляват еквивалентите на пълна заетост;

ПНРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на непълно работно време;

ППРВ - нормална продължителност на работното време в часове на едно лице, работещо на пълно работно време.

ПРИМЕР 2:

В предприятието „Б“ има 10 наети лица, на които работното време е 2 дни по 8 часа в седмицата. За изчисляването на средния списъчен брой се изхожда от седмичния брой работни часове - в случая 16 часа (8 x 2). При нормална продължителност на работната седмица 40 часа (8 часа x 5 дни) коефициентът КЕПЗ за тези лица е равен на 16 часа : 40 часа = 0.40. Ако се приеме, че месецът има 30 календарни дни и лицата са включени в списъчния брой през целия период, то ССБ = (10 x 0.40 x 30) : 30 = 4 лица.

7. В **раздел 2** на формуляра се попълва информация за отработеното време и движението на персонала: приети и напуснали.

На **кодове 1910, 1911, 1930 и 1931** се посочват действително отработените дни и часове на персонала, като тези на работещите на непълно работно време **не се преизчисляват** към пълна заетост. В отработените часове се включват и тези за извънреден труд. На код 1910 **не се** включват дните за платен отпуск, отпуск по болест, неплатен отпуск и др. неотработени дни.

На **кодове 1920 и 1921** се посочват дните на действително ползван полагаем годишен отпуск през 2024 г., вкл. и от минали години; платени

отпуски за обучение съгласно чл. 169, ал. 1, 3 и 4, чл.170 ал. 1 от КТ, платен отпуск за квалификация съгласно чл. 65 от ЗДС, други видове платен отпуск съгласно чл. 157, 158, ал. 1, чл. 159, ал. 1, чл.161, ал.1 (когато този отпуск е платен), чл.166 и 168 от КТ. Тук се включват още и дните за временна неработоспособност, платени от работодателя.

8. В раздел 3 на код 3100 се посочват всички начислени през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение. **Не се включват:** 1) осигурителните вноски за сметка на работодателя, обезщетенията по КТ, ЗДС и КСО, както и обезщетенията и помощите за сметка на осигурителните фондове (отглеждане на дете, временна неработоспособност); 2) допълнителната сума (задължение и разход към персонала) за компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползвано - то право на натрупан отпуск към датата на съставяне на годишния счетоводен отчет съгл. СС-19.

Средствата за работна заплата, посочени на код 1000 кол. 3 трябва да са равни на тези, посочени на код 3100.

На код 3130 се посочват начислените над основното възнаграждение суми за стимулиране на персонала, и други специфични допълнителни възнаграждения, определени според прилаганите системи на заплащане на труда или уговорени с колективен или индивидуален трудов договор.

На код 3133 се посочват само тези суми от код 3130, които имат характер на нерегулярни премии, платени от работодателя през годината: тримесечни, годишни или с друга периодичност премии, 13-та или 14-та заплата, по случай определени празници (Великден, 24 май, 15 септември, Коледа), допълнителни плащания за платен годишен отпуск и т.н. **Не се включват** допълнителните възнаграждения (премии), плащани регулярно на всеки платежен период, дори ако сумата им варира от месец на месец.

На код 3140 се посочват начислените средства за действително ползван годишен отпуск и платен престой през 2024 година.

На код 3150 се посочват начислените суми за нощен труд, работа на смени, за образователна и научна степен, за придобит трудов стаж и професионален опит, работа през празничните и почивни дни, извънреден труд и други.

9. На кодове 3160, 3170, 3180 и 3190 се посочват разходите за сметка на работодателя само за работещите по трудово или служебно правоотношение.

10. На код 3160 се посочват начислените обезщетения за сметка на работодателя по КТ, ЗДС, КСО или друг нормативен акт:

- от КТ - по чл. 200, 213, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225 и 331;

- от ЗДС - по чл.77, 78, 104, 106 и 107а;

- от КСО - по чл. 40 ал.5.

11. На код 3171 се посочват осигурителните вноски за сметка на работодателя във фондовете „Безработица“, „Пенсии“, „Трудова злополука и професионална болест“, „Общо заболяване и майчинство“, „Учителски пенсионен фонд“, разходите за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука“, здравноосигурителните вноски и вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване върху всички начислени през годината средства за работна заплата и други възнаграждения на работещите по трудово или служебно правоотношение.

12. На код 3172 се посочват разходите за осигурителни вноски за сметка на работодателя във фондове за **доброволно** пенсионно осигуряване; **доброволно** допълнително осигуряване за безработица и/или професионална квалификация по КСО и **доброволно** допълнително здравно осигуряване. **Не се включват** осигурителните вноски за допълнително **доброволно** осигуряване, когато те са за сметка на наетото лице, дори и в случаите, когато по желание на работника, работодателят удържа от трудовото възнаграждение осигурителната вноска и я превежда в осигурителното дружество.

13. На код 3180 се посочват социални разходи за: поевтиняване на храна, ваучери за храна, поддръжка на почивни бази, неуниформено облекло, транспорт, едно- кратни помощи изплатени на наетите за лекарства, раждане и други. За социалните разходи предоставени в натура се посочва стойността на стоките и услугите предоставяни от страна на работодателя на наетите по покупни цени, а за произведените в предприятието - по цени на производител.

14. На код 3190 се посочва данъкът за сметка на работодателя по чл. 216 от ЗКПО, начислен върху сумите за социални разходи в натура по чл. 204 ал.1 от същия закон. Не трябва да се посочват сумите, начислени по Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

15. На код 3191 се посочват разходите, направени за повишаване квалификацията и уменията на наетите лица; за поддръжка на учебно-практични бази и центрове за обучение (без възнагражденията на персонала); за участие в курсове за обучение; възнаграждения, изплащани на външни за предприятието преподаватели и инструктори, разходи за пособия и инструменти, свързани с обучението, и суми, плащани на организации за професионално и друго обучение.

16. На код 3192 се посочват разходите за осигуряване на специално предпазно и работно облекло, безплатна предпазна храна и противоотрови, разходи по преместване на работника или служителя на работа в друго населено място (чл. 216 от КТ или чл. 81б, ал. 4 от ЗДС), разходи за набиране на персонал (обяви във вестници, разходи за провеждане на интервюта и конкурси, транспортни разходи на кандидатите, добавки за временно настаняване на новонаетия персонал) и други.

17. На код 3193 се посочват сумите, получени от работодателя под формата на субсидия и използвани за покриване изцяло или отчасти на разходите за трудово възнаграждение на наетите лица. За субсидии се считат и получаваните от работодателите средства по програми и мерки за насърчаване на заетостта съгласно чл. 30а, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗНЗ и сумите, получавани от работодателя за възнаграждения на персонала по програми, финансирани от фондове на Европейския съюз. **Не се включват** сумите, отнасящи се за разходи за социално осигуряване и тези, получавани по схеми за обучение на персонала. Не се считат за субсидии сумите, получавани от държавния бюджет за възнаграждения на персонала в общинската администрация и сумите, предоставяни от Националната здравноосигурителна каса по клинични пътеки.

18. На код 3194 се посочват сумите, получени от работодателя под формата на субсидия и използвани за покриване изцяло или отчасти на разходите за социално и здравно осигуряване на наетите лица. За субсидии се считат и получаваните от работодателите средства по програми и мерки за насърчаване на заетостта съгласно чл. 30а, ал. 1, т. 4, 5 и 6 от ЗНЗ и сумите, получавани от работодателя за социално и здравно осигуряване на персонала по програми, финансирани от фондове на Европейския съюз.

Част II. Наети лица по договор за управление и контрол, извънтрудови правоотношения, допълнителен труд при друг работодател (по чл. 111 от КТ) и работещи собственици.

19. На код 1400 се посочват лицата по договор за управление и контрол, които не са включени в код 1000, код 1500 и код 1600.

20. На код 1500 се посочва броят на наетите лица по извънтрудово правоотношение (граждански договор). В начислените средства на код 1500 колона 3 се посочват всички суми като хонорари, лекторски и други подобни възнаграждения на наетите по извънтрудови правоотношения.

21. На код 1510 се посочват лицата, които през годината са имали сключен **само** договор за извършване на услуги с личен труд (граждански договор) съчетната единица и **нямат** трудово или служебно правоотношение с друг работодател.

22. На код 1530 се посочват данни за лицата, назначени по чл.111 от КТ. Те не се включват в Част I.

23. На код 1600 се посочва броят на работещите собственици, които участват пряко в дейността на фирмата. Тези, които са в трудово правоотношение с отчетната единица се посочват само на код 1000 и не следва да се посочват на код 1600. Не се посочват съдружниците, които само получават дивиденди за дялово участие.

Средният брой през годината на лицата, посочени на кодове 1400, 1500, 1530 и 1600 кол. 1 и 2, се изчислява чрез сумиране на техния брой за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12.

24. На код 3300 се посочват осигурителните вноски за сметка на работодателя на работещите без трудово и служебно правоотношение. Това са социалните и здравни осигуровки за хонорари, лекторски и др. подобни възнаграждения, за начислени суми по граждански договори, за начислени суми по договор за управление и контрол, и суми за наетите лица по чл.111 от КТ. Не трябва да се посочват социалните и здравни осигуровки на работещите собственици (посочени на код 1600) - тези суми са за сметка на самоосигуряващото се лице.

Забележки:

Използвани съкращения: **ЗДС** – Закон за държавния служител; **ЗКПО** – Закон за корпоративното подоходно облагане; **КСО** – Кодекс за социалното осигуряване; **КТ** – Кодекс на труда; **ЗНЗ** – Закон за насърчаване на заетостта.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

**СПРАВКА ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ И ДОБРОВОЛНИТЕ СЪТРУДНИЦИ НА
ПРЕДПРИЯТИЯТА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА**

Показатели	Код на реда	Брой
а	б	1
Членове - общо	66270	
- физически лица	66271	
- юридически лица	66272	
Доброволни сътрудници	66280	
Отработени часове от доброволни сътрудници	66290	

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

**УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ И ДОБРОВОЛНИТЕ СЪТРУДНИЦИ НА
ПРЕДПРИЯТИЯТА С НЕСТОПАНСКА ЦЕЛ КЪМ 31.12.2024 ГОДИНА**

Справката се попълва от всички предприятия с нестопанска цел. Тя съдържа информация за техните членове и доброволни сътрудници към края на отчетната 2024 година. На код 66270 се записва общият брой членове (физически и юридически лица) на съюзи, федерации, сдружения, камари, асоциации, движения, клубове и др. като сбор от код 66271 и код 66272. На код 66271 се записва броят на членуващите физически лица, а на код 66272 – броят на юридическите лица – членове на съответната организация с нестопанска цел. На код 66280 се записва броят на зетите на доброволни начални сътрудници в предприятията с нестопанска цел. Това са лица, работещи, без да получават възнаграждение за положен труд. На код 66290 се посочват действително отработените часове на доброволно зетите сътрудници за отчетната 2024 година. В случай, че предприятието не разполага с точна информация за техния брой, необходимо е да се направи приблизителна оценка.

Отчетна единица: .....

ЕИК по БУЛСТАТ / ТРРЮЛНЦ

СПРАВКА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД) ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Обслужвана икономическа дейност (двузначен код по КИД - 2008)

Раздел I. Разходи за НИРД по области на науката

(Хил. левове)

	Код на реда	Общо	Естествени науки	Технически науки	Медицински и здравни науки	Селскостопански и ветеринарни науки	Обществени науки	Хуманитарни науки и изкуства
а	б	1	2	3	4	5	6	7
А. Разходи за НИРД - общо (110+120)	100							
Текущи разходи за НИРД (130+140+150)	110							
в т.ч. разходи за персонал, зает с НИРД	111							
Разходи за придобиване на дълготрайни активи, предназначени за НИРД	120							
в т.ч. за машини и оборудване	121							
Б. Текущи разходи по видове изследвания (110)								
Разходи за фундаментални изследвания	130							
Разходи за приложни изследвания	140							
Разходи за експериментални разработки	150							

Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата

(Хил. левове)

	Код на реда	Отчет
а	б	1
Разходи за НИРД - общо (210+220)	200	
Национални източници - общо (211+214)	210	
Предприятия / Собствена стопанска дейност, различна от НИРД	211	
Бюджетни организации и правителствени фондове (ФНИ, НИФ)	212	
Висши училища	213	
Нетърговски организации	214	
Чуждестранни източници - общо (221+222+223+224)	220	
Чуждестранни предприятия (228+229)	221	
- предприятия от Вашата група предприятия	228	
- други чуждестранни предприятия	229	
Европейска комисия	222	
Международни организации	223	
Други чуждестранни източници	224	

Раздел III. Разходи за НИРД по социално-икономически цели

(Хил. левове)

	Код на реда	Отчет
а	б	1
Разходи за НИРД - общо (701+714)	700	
Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата	701	
Опазване на околната среда	702	
Граждански космически изследвания	703	
Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура	704	
Производство, съхранение, разпределение и използване на енергията	705	
Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите	706	
Развитие на здравеопазването	707	
Развитие на селското и горското стопанство и риболова	708	
Развитие на образованието	709	
Културни, развлекателни и религиозни дейности	710	
Изследване на политически и социални системи, структури и процеси	711	
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове	712	
Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници	713	
Отбрана	714	

Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката

(Среден брой през годината)

а	Код на реда б	Общо		Естествени науки		Технически науки		Медицински и здравни науки		Селскостопански и ветеринарни науки		Обществени науки		Хуманитарни науки и изкуства	
		общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:															
Персонал - общо (310+320)	300														
Изследователи	310														
Друг персонал, зает с НИРД	320														
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:															
Персонал - общо (311+321)	301														
Изследователи	311														
Друг персонал, зает с НИРД	321														

Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование

(Среден брой през годината)

а	Код на реда б	Общо		Висше образование		По образователна степен:				Друго образование	
						Доктори и доктори на науките		Професионални бакалаври, бакалаври и магистри			
		общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени	общо	в т.ч. жени
Непреизчислени в еквивалент на пълна заетост:											
Персонал - общо (410+420)	400										
Изследователи	410										
Друг персонал, зает с НИРД	420										
Преизчислени в еквивалент на пълна заетост*:											
Персонал - общо (411+421)	401										
Изследователи	411										
Друг персонал, зает с НИРД	421										

Средният брой през годината се изчислява чрез сумиране на броя на лицата, заети с НИРД, за всеки месец и полученият сбор се разделя на 12.

*Преизчисляването в еквивалент на пълна заетост се извършва на базата на продължителността на работното време, ангажирано с НИРД, през годината. Например:

- ако 3 лица са използвали половината от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки (50%), то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = $(3 \times 0,5) = 1,5$;

- ако 2 лица са използвали 20% от годишния си фонд работно време за осъществяване на научни разработки, то еквивалентът на тяхната заетост с НИРД е = $(2 \times 0,2) = 0,4$;

- ако 1 лице, заето с НИРД, е работило само през половината година, то еквивалентът на неговата заетост с НИРД е = $(1 \times 0,5) = 0,5$.

Раздел VI. Изследователи по възрастови групи
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Възрастови групи	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	б	1	2
Изследователи - общо (511÷516)	510		
под 25 г.	511		
25 - 34 г.	512		
35 - 44 г.	513		
45 - 54 г.	514		
55 - 64 г.	515		
65 и повече г.	516		

Раздел VII. Изследователи по гражданска принадлежност
(непреизчислени в еквивалент на пълна заетост)

(Среден брой през годината)

Гражданство	Код на реда	Общо	
		общо	в т.ч. жени
а	б	1	2
Изследователи - общо (611÷618)	610		
Българско	611		
На държава - членка на ЕС	612		
На друга европейска държава	613		
На държава от Северна Америка	614		
На държава от Централна и Южна Америка	615		
На държава от Азия	616		
На държава от Африка	617		
На други държави	618		

Дата:

Ръководител:

Съставител:

(име, презиме, фамилия)

Лице за контакт:

(име, презиме, фамилия)

(подпис)

(телефон)

УКАЗАНИЯ КЪМ СПРАВКА ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД) ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Формулярът се попълва от всички предприятия, фирми, научни институти и организации, Българската академия на науките, Селскостопанската академия, висшите училища, университетските болници и други организации на самостоятелен баланс, които независимо от вида на основната си дейност през 2024 г. са извършвали научноизследователска и развойна дейност (НИРД) - т.е. ако поне едно лице от персонала през цялата година е било заето с НИРД. В карето „Обслужвана икономическа дейност” се посочва кода на отрасловия раздел, за който е предназначена преобладаващата част от НИРД, съгласно Класификацията на икономическите дейности - КИД - 2008.

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа и систематична работа, която се провежда с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и да се разработят нови приложения чрез наличните знания.

За да бъде дадена дейност определена като научноизследователска, тя трябва да бъде насочена към нови открития, на базата на оригинални концепции или хипотези; да съдържа елемент на несигурност относно крайния резултат или необходимото време и ресурси за постигането му; да се осъществява планирано със заделен бюджет и да води до резултати, които могат да бъдат възпроизведени. Клиничните изпитвания на лекарства I, II и III фаза също се третират като НИРД.

На код 100 „Разходи за НИРД - общо” се посочва общата сума на текущите разходи за НИРД и на разходите за придобиване на дълготрайни активи, предназначени за НИРД, независимо от източника на финансиране.

На код 110 „Текущи разходи за НИРД” се посочват данни за разходите за суровини и материали, за персонал и други разходи, направени за осъществяване на НИРД от отчетната единица. Не се включват разходите за амортизация.

На код 111 „Разходи за персонала, зает с НИРД” се посочват разходите за заплати и други възнаграждения, както и разходите за осигуровки на заетите лица в отчетната единица, които са пряко ангажирани с осъществяването на НИРД. Не се включват възнагражденията на лицата, непряко свързани с НИРД, извършващи спомагателни дейности (като охрана, портиери, работници по поддръжката, работници в столовете и други), които обаче са включени в текущите разходи за НИРД на код 110. Разходите за възнаграждения на лицата, наети от отчетната единица по граждански договор за осъществяване на НИРД се включват на код 110.

На код 120 се посочват данни за направените разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (като земя, сгради, съоръжения, машини, оборудване, транспортни средства и др.) и на дълготрайни нематериални активи (като например компютърен софтуер), предназначени за НИРД.

Текущите разходи за НИРД, посочени на код 110 следва да се разпределят (може и приблизително по Ваша преценка) според вида на научните изследвания (разработки), за които са направени:

- Разходи за фундаментални изследвания (код 130) - посочват се разходите за експериментални или теоретични изследвания, имащи за цел главно придобиването на нови знания, без да се има предвид тяхното конкретно приложение или използване. Резултатите от фундаменталните изследвания обикновено не се комерсиализират, а са предмет на публикации в научни списания или на обмен между заинтересовани лица и организации.

- Разходи за приложни изследвания (код 140) - посочват се разходите за оригинални изследвания, извършвани с цел придобиване на нови знания, които обаче са насочени главно към постигане на определени практически цели и задачи.

- Разходи за експериментални разработки (код 150) - посочват се разходите за системни разработки, базирани върху налични знания, с цел да се произведат нови материали, продукти и устройства; да се внедрят нови методи, системи и услуги или значително да се усъвършенстват вече съществуващите.

Разходите за НИРД се разпределят по области на науката в зависимост от насочеността на научните изследвания (разработки).

Данните за разходите за НИРД, посочени на код 100, код 200 и код 700 трябва да бъдат равни.

В Раздел II. Разходи за НИРД по източници на средствата общата сума на направените през годината разходи за НИРД се разпределя по видове национални и чуждестранни предприятия, институции и организации. Средствата, с които е осъществена НИРД, могат да бъдат получени под различна форма – приходи от продажба на продукти от НИРД по договор с други предприятия, висши училища или бюджетни организации; приходи от собствена стопанска дейност, различна от НИРД; субсидии от държавния бюджет, средства от правителствени фондове (Фонд научни изследвания (ФНИ), Национален иновационен фонд (НИФ)); безвъзмездна финансова помощ от Европейската комисия, международни организации и правителства на други държави.

Разпределението, в Раздел III, на разходите за НИРД по социално-икономически цели се извършва **според крайната цел, за която е предназначена НИРД**, както следва:

Проучване и експлоатация на земната повърхност, водите и атмосферата (код 701) - разходите за НИРД, свързана с: проучване на земната повърхност, залежите на полезни изкопаеми (минерали, нефт, природен газ), моретата, океаните, атмосферата; климатичните и метеорологични изследвания и хидрологията.

Опазване на околната среда (код 702) - разходите за НИРД, свързана с: осъществяване на контрол над замърсяването, идентифициране на източниците и причините за замърсяване, неговото разпространение и влияние върху хората, флората, фауната, микроорганизмите и биосферата; създаване на устройства за следене и измерване на всички видове замърсявания; превенция и премахване на замърсяването.

Граждански космически изследвания (код 703) - разходите за НИРД, свързана с разработки и приложни изследователски програми за проучване на космоса, включително дейността на космически лаборатории. Не се включват разходите за НИРД за космически изследвания с отбранителна цел, които следва да се посочат на код 714 „Отбрана”.

Развитие на транспорта, телекомуникациите и друга инфраструктура (код 704) - разходите за НИРД, свързана с развитие на: транспортната, телекомуникационната и водоснабдителна системи; строителството на сгради и други строителни съоръжения.

Производство и разпределение на енергията (код 705) - разходите за НИРД, свързана с: производството, съхранението, разпределението и рационалното използване на всички видове енергия; повишаване ефективността на енергийното производство и разпределение.

Усъвършенстване на промишленото производство и технологиите (код 706) - разходите за НИРД, свързана с: усъвършенстване и повишаване на икономическата ефективност и конкурентноспособността на промишленото производство.

Развитие на здравеопазването (код 707) - разходите за НИРД, свързана с: опазване, подобряване и възстановяване на здравословното състояние на хората; социални грижи за деца, възрастни и други специални категории хора с увреждания или с хронични заболявания.

Развитие на селското и горското стопанство и риболова (код 708) - разходите за НИРД, свързана с подпомагане развитието на: селското, горското стопанство, риболова, производството на хранителни продукти; контрола над използването на химически изкуствени торове; ветеринарната медицина.

Развитие на образованието (**код 709**) - разходите за НИРД, свързана с всички степени на образователната подготовка и с всички форми на обучение.

Културни, развлекателни и религиозни дейности (**код 710**) - разходите за НИРД, свързана с проучване на влиянието, което оказват върху обществения живот такива социални явления като културни, развлекателни, спортни и религиозни дейности.

Изследване на политически и социални системи, структури и процеси (**код 711**) - разходите за НИРД, свързана с: изследване на политически структури на обществото; на социални процеси, изменения и конфликти; развитие на системи за социална сигурност и социално подпомагане; социални аспекти на организацията на работа.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от публични университетски фондове (**код 712**) - разходите за НИРД (финансирана от публични университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските и здравните, селскостопанските и ветеринарните, обществените, хуманитарните науки и изкуствата.

Общо развитие на знанието: НИРД финансирана от други източници (**код 713**) - разходите за НИРД (финансирана от други източници, различни от публичните университетски фондове) в областта на естествените, техническите, медицинските и здравните, селскостопанските и ветеринарните, обществените, хуманитарните науки и изкуствата.

Отбрана (**код 714**) - разходите за НИРД, осъществявана за военни цели. Не се включват разходите на Министерство на отбраната за граждански изследвания, които трябва да се отнесат към някоя от останалите социално-икономически цели.

Персонал - общо (код 300 и код 400) включва всички лица, които са пряко ангажирани с осъществяването на НИРД, както и лицата оказващи директна подкрепа за НИРД (мениджъри, администратори, техници, чиновници). Не се включват лицата, непряко свързани с НИРД, извършващи спомагателни дейности като охрана, портиери, работници по поддръжката, работници в столовете и други, макар че техните възнаграждения се включват в текущите разходи за НИРД на код 110.

Изследователи (код 310, код 410, код 510, код 610) са професионалните специалисти, пряко ангажирани в извършването на научноизследователска и развойна дейност, т.е. които работят по формулирането и създаването на нови знания, усъвършенстват и развиват концепции, теории, модели, техническо оборудване, софтуер и оперативни методи. Към тази категория се отнасят и редовните докторанти, тъй като изготвянето на дисертационен труд отговаря на дефиницията за НИРД. Включват се и студентите по магистърски програми, които осъществяват НИРД срещу заплащане.

Друг персонал, зает с НИРД (код 320 и код 420) - обхваща техническия и помощен персонал. Към технически персонал се отнасят лицата, притежаващи необходимите знания и опит в една или няколко области на науката, които работят под ръководството и контрола на изследователите. Помощен персонал са квалифицирани и неквалифицирани работници, както и административен, секретарски и чиновнически персонал, участващ в изпълнението на научноизследователски проекти или пряко свързан с такива проекти.

В Раздел IV. Персонал, зает с НИРД, по области на науката разпределението става **според научноизследователската област, в която работят лицата**, а тя може и да не съвпада с тази от дипломата им за завършено образование.

В Раздел V. Персонал, зает с НИРД, по степен на образование заетите лица се разпределят според образователната степен, която притежават. Лицата, с научна степен „доктор на науките“ и „доктор“, независимо че имат и образователна степен „магистър“, се посочват само в колона 5, а жените от тях - в колона 6.

В Раздел VI. Изследователи по възрастови групи се посочва броят на изследователите според навършената възраст в години към 31.12.2024 година.

В Раздел VII. изследователите се разпределят според гражданството, което притежават. Български гражданин, който е и гражданин на друга държава, се смята само за български гражданин.

На код 612 в Раздел VII се посочват изследователите с гражданска принадлежност към някоя от следните държави - членки на Европейския съюз: Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Нидерландия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия и Швеция.